

II EDYCJA GRY WOJENNEJ POLSKIEGO TOWARZYSTWA GEOPOLITYCZNEGO P. K. „BURSZTYNOWY PIERŚCIEŃ 2024” – KALISZ, 19 LISTOPADA 2024 R.

W dniu 19 listopada 2024 roku w Uniwersytecie Kaliskim odbyły się zawody finałowe w ramach zorganizowanej przez Instytut Nauk o Bezpieczeństwie Uniwersytetu Kaliskiego i Polskie Towarzystwo Geopolityczne z siedzibą w Krakowie, Gier Wojennych pod kryptonimem „Bursztynowy Pierścień 2024”. Gra wojenna jest formą ćwiczeń (gier decyzyjnych) prowadzonych na najważniejszych poziomach kierowania i dowodzenia, a jej istotą jest wypracowanie i zdefiniowanie racjonalnych rozwiązań (podjęcie decyzji) oraz form i metod realizacji misji i zadań. Istotnym aspektem podejmowania decyzji jest oszacowanie zdolności do realizacji rozważań, a zwłaszcza określenie środków niezbędnych do realizacji przy osiągnięciu założonego celu działań.¹ Gra wojenna skierowana jest do instytucji i osób fizycznych. Głównymi celami przygotowania i przeprowadzenia Gry Wojennej była aktywizacja działalności badawczo-rozwojowej oraz aktywizacja środowiska akademickiego w procesie identyfikacji zagrożeń i wyzwań dla bezpieczeństwa i obronności. Ponadto, jako cele przyjęto promowanie wyników prac badawczo-rozwojowych, upowszechnienie wiedzy na temat bezpieczeństwa i obronności oraz zwiększenie zainteresowania w poszukiwaniem innowacyjnych rozwiązań na rzecz działalności w sferze bezpieczeństwa i obronności.²

Tło operacyjno-taktyczne Gry Wojennej

Dla celów gry wojennej zasymulowano dwie nieistniejące realnie struktury państwowe: CZERWONĄ I NIEBIESKĄ. Stroną dążącą do konfrontacji jest strona CZERWONA, która zmierza do rewizji ustaleń dyplomatycznych ze stroną NIEBIESKĄ w kwestiach terytorialnych.

---

¹ Zob. szerzej: Kubiński, M., *Praca w komitecie naukowym konferencji „krajowej” Siły i środki walki zbrojnej w wojnach przyszłości, konferencja w ramach XXIII Międzynarodowego Salonu Przemysłu Obronnego MSPO na Targach w Kielcach.*

² Por. Wołęjszo, J., Rejman, K., Wilczyńska, M. (red.) *Bezpieczeństwo informacji wobec współczesnych zagrożeń*, Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk.

Konflikt pomiędzy stronami pojawił się na arenie międzynarodowej na początku lat dziewięćdziesiątych ubiegłego stulecia. Jednak dzięki staraniom organizacji międzynarodowych, udało się go wówczas zażegnać, a sporne strony wyraziły zgodę na ustanowienie 20 km strefy zdemilitaryzowanej nadzorowanej przez siły pokojowe ONZ. W ostatnich miesiącach strona CZERWONA wykorzystując zadawnione konflikty oraz fakt istnienia w granicach strony NIEBIESKIEJ własnej mniejszości narodowej, której dążenia separatystyczne są oficjalnie popierane, lansuje na arenie międzynarodowej koncepcję przyłączenia spornych obszarów i „wyzwolenia” swojej mniejszości narodowej. Stąd też, celem politycznym CZERWONYCH jest zajęcie spornych terenów i postawienie społeczności międzynarodowej przed faktami dokonanymi oraz jednocześnie ogłoszenie woli przywrócenia pokoju na zasadzie „pokój za ziemię”.

Inne kraje sąsiednie prezentują zróżnicowaną pozycję w stosunku do stron objętych sporem. Strona CZERWONA wykorzystując zaangażowanie społeczności międzynarodowej w rozwiązywanie konfliktów migracyjnych w Europie, od wielu miesięcy, pod pozorem ćwiczeń, wprowadza w rejon przygraniczny wydzielone siły militarne i pozamilitarne, tworząc z nich grupy operacyjne, naruszając tym samym ustalenia pokojowe. Ponadto, w ostatnim czasie stwierdzono próby rozpoznania i penetracji ważnych obiektów infrastruktury krytycznej w głębi kraju strony NIEBIESKIEJ w rejonach: m. KALISZ i m. KONIN.

Od początku konfliktu strona CZERWONA zwiększyła intensywność lotów rozpoznawczych, często naruszając przestrzeń powietrzną NATO. Efektem tych naruszeń były zrzuty broni w rejonach przygranicznych oraz znacznych ilości materiałów propagandowych nawołujących ziomkostwa strony CZERWONEJ do tworzenia zbrojnego podziemia. Narastające oddziaływanie propagandowe sprawia, że część ludności zamieszkującej sporny obszar, w obawie o własne bezpieczeństwo, rozpoczęła opuszczanie swoich domostw, kierując się w głąb kraju.³

Strona CZERWONA uzyskując zaskoczenie, wykonała uderzenie raketowo-lotnicze na elementy systemu kierowania obronnością państwa, lotniska, wojska w rejonach przygranicznych i na drogach marszu w głębi strony NIEBIESKIEJ oraz na inne obiekty infrastruktury, utrudniające ich manewr. Ocenia się, że doszło do wysadzenia grup

---

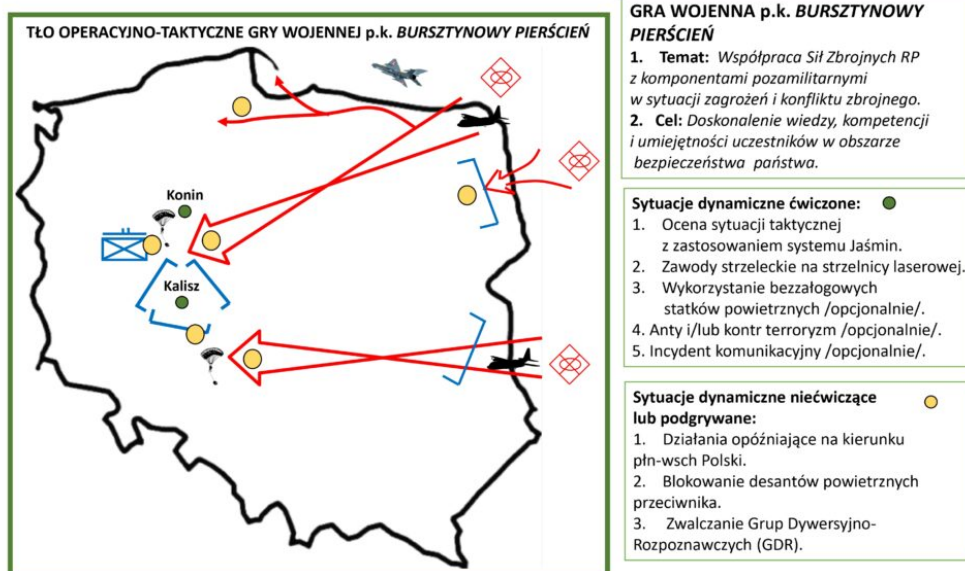
³ Przykłady zob. szczegółowo w: Kubiński, M., 2021. *Zgrupowania zadaniowe wojsk lądowych w działaniach taktycznych*, Kalisz.

dywersyjno-rozpoznawczych w rejonach Kalisza i Konina, których mapy topograficzne okolic wykorzystano w symulacji. Jednocześnie oddziały wydzielone przekroczyły granicę ze stroną NIEBIESKĄ w rejonach (również wykorzystanych do symulacji) Suwałk i Białegostoku, dążąc do rozbicia jej sił osłonowych i uniemożliwienia zorganizowania skutecznej obrony spornego obszaru.

Celem militarnym strony CZERWONEJ było jak najszybsze opanowanie spornego obszaru. W tym celu zamierzała: uzyskując zaskoczenie, uderzeniem lotniczo-rakietowym, zniszczyć system OP w spornym obszarze. Izolować go przed dopływem nowych sił. Poprzez wykonanie uderzeń na podchodzące wojska oraz opanowanie węzłów komunikacyjnych, przez desanty taktyczne i grupy desantowo-szturmowe oraz grupy zbrojnego podziemia, prowadzące działania sabotażowo-dywersyjne. Strona NIEBIESKA, w związku z zaistniałą sytuacją, podjęła stosowne działania dla zapewnienia integralności terytorialnej państwa, wprowadzając między innymi stan wyjątkowy na terytorium całego państwa.

W wielu rejonach strony NIEBIESKIEJ dochodzi do wymiany ognia z broni strzeleckiej pomiędzy funkcjonariuszami Straży Granicznej, Policji i Wojska, a grupami próbującymi nielegalnie wdrzeć się do obiektów infrastruktury krytycznej w wielu regionach.

Infografika 2. Tło operacyjno-taktyczne gry wojennej

Opr.: M. Kubiński

Realizacja Gier Wojennych w roku 2024

Gra skierowana jest do instytucji i osób fizycznych. Warunkiem uczestnictwa w Grze było przesłanie pocztą elektroniczną, w terminie do dnia 15.10.2023 r., prawidłowo wypełnionego formularza zgłoszeniowego. Gra została zaplanowana i przeprowadzona w dwóch etapach, I – eliminacji i etapu finałowego. Eliminacje zostały przeprowadzone przez Komitet Organizacyjny Gry Wojennej pod przewodnictwem prof. UK dr hab. inż. Marka Kubińskiego w siedzibie oddziału terenowego w Kaliszu. Etap I miał formę testu on-line i był rozwiązywany przez uczestników Gry za pośrednictwem platformy Teams, a realizowany był w terminie od 22 do 27 października. Polegał na samodzielnym rozwiązaniu testu przygotowanego przez organizatorów, na rozwiązanie testu przeznaczono 30 minut. O kolejności zawodników w etapie I decydowała liczba uzyskanych punktów w teście. Do etapu finałowego gry wojennej zakwalifikowano 5 najwyżej ocenionych uczestników eliminacji.

Komitet organizacyjny Gry Wojennej „Bursztynowy Pierścień 2024” powołał jurorów do przeprowadzenia, analizy i oceny etapu finałowego w składzie: prof. UK dr hab. inż. Marek Kubiński - przewodniczący jury, członkowie: prof. UK dr hab. inż. Waldemar Scheffs, prof. UK dr hab. inż. Konrad Malasiewicz, dr Zuzanna Przyłuska, dr Wojciech Winkler, dr Norbert Prusiński, dr Sławomir Wronka. Nad prawidłowością przebiegu całości zawodów sprawował nadzór Prezes Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego dr Piotr Wilczyński.

Zawody finałowe uroczyście otworzył dr Piotr Wilczyński, Prezes Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego i przywitał prof. dr hab. Michała Huzarskiego wieloletniego zasłużonego wykładowcę Akademii Sztabu Generalnego oraz Akademii Obrony Narodowej, wszystkich przybyłych uczestników zawodów oraz zespół sędziowski.

Etap finałowy gry składał się z trzech części. I część była ustna, w której zespołowi sędziowskiemu przewodniczył prof. UK dr hab. inż. Waldemar Scheffs. W ramach tej części zawodów uczestnicy wybierali pytania o różnej skali trudności za 10 pkt., 7 pkt. lub 5 pkt. i indywidualnie udzielali ustnych odpowiedzi na wylosowane pytania. Ta część finału punktowana była od 0 do 12 pkt., przy czym 12 pkt. otrzymuje najlepszy w tej części zawodnik, a każdy następny o 1 pkt. mniej.

Zakres tematyki części ustnej obejmował problematykę szeroko rozumianego bezpieczeństwa w skali globalnej, regionalnej i lokalnej. Uczestnicy odpowiadali m.in. na pytania dotyczące aktualnej sytuacji

geopolitycznej, rolę NATO i innych organizacji w kształtowaniu bezpieczeństwa międzynarodowego, współpracę w dziedzinie bezpieczeństwa w wymiarze transatlantyckim i europejskim. Inicjatywy realizowane i podejmowane w zakresie bezpieczeństwa i obronności takie jak: stała strukturalna współpraca (ang. Permanent Structure Cooperaton – PESCO), Inicjatywa Trójmorza i Bukaresztańska Dziewiątka.

Część pytań teoretycznych dotyczyła celów oraz założeń i wymiaru praktycznego wzmocnienia tzw. wschodniej flanki Sojuszu Północnoatlantyckiego. W pytaniach podnoszone były również kwestie stosowanych rodzajów rozwiązań, które stosuje się przy klasyfikacji infrastruktury krytycznej. W ostatnim przypadku pytano o kwestie zarządzania kryzysowego realizowanego na terenie kraju, jak również o istotę, przygotowanie i prowadzenie operacji reagowania kryzysowego (ang. Crisis Response Operations - CRO) w układzie sojuszniczym i koalicyjnym. W tej części zawodów pierwsze miejsce uzyskał Bartłomiej Zadworny – doktorant z Uniwersytetu Zielonogórskiego, uzyskując 24 punkty za odpowiedzi na najwyżej punktowane pytania, co przełożyło się na 12 pkt. do łącznej klasyfikacji.

II część – praktyczna – polega na wykonaniu zdania praktycznego wg oddzielnego scenariusza w Systemie Zarządzania Kryzysowego (SZK) JAŚMIN. Punktacja za etap od 0 pkt. do 12 pkt., przy czym 12 pkt. otrzymuje najlepszy w tej części zawodnik, a każdy następny o 1 pkt. mniej.

Zadanie w systemie SZK Jaśmin zostało poprzedzone 30 minutowym szkoleniem przez instruktora. Uczestnicy gry wykonywali zadania na podkładzie mapowym wskazanym przez komisję. Uczestnicy gry mieli do wykonania dziesięć zadań o różnej skali trudności i różnie punktowanych (zadania 1-4 za 1 pkt.; 5-8 za 2 pkt.; 9-10 za 4 pkt.). Uczestnik gry mógł maksymalnie zdobyć 20 punktów za realizację całego zadania, uczestnicy gry wykonywali zadania w kolejności od pierwszego do dziesiątego. Zadania wykonywane były na czas. Przy równej ilości punktów o zwycięstwie decydował krótszy czas wykonania wszystkich zadań. Komisja dokonała sprawdzenia prezentacji wykonanych zadań i dokonała obliczenia punktów, porównując czas wykonania zadania. Na sygnał „start” uczestnicy gry przystąpili do wykonania zadań. Maksymalny czas na wykonanie zadań wynosił 45 min. Zakończenie zadania Uczestnik Gry zgłaszał komisji i w tym momencie był zatrzymany jego czas. W tej części zawodów pierwsze miejsce uzyskał

Mateusz Jagiełło – student geopolityki na Uniwersytecie KEN w Krakowie, uzyskując 12 pkt. do ogólnej punktacji zawodów.

III część – praktyczna, to zawody strzeleckie z wykorzystaniem symulatora strzelnicy. Zawody w tej części odbywały się według oddzielnego scenariusza. Punktacja za etap od 0 do 12 pkt., przy czym 12 pkt. otrzymuje najlepszy w tej części zawodnik, a każdy następny o 1 pkt. mniej. Zawody trzeciej części odbyły się w dwóch konkurencjach. Z broni bez ściąkowej z zastosowaniem celownika laserowego i symulatora komputerowego z dwóch rodzajów broni, karabinka i pistoletu. O kolejności zajętych miejsc decydowała suma punktów uzyskanych w strzelaniu. Zawody przeprowadzono w budynku DS „Bulionik” przy ulicy Łódzkiej 149-153, w Kaliszu, gdzie znajduje się strzelnica laserowa. Zawodnicy przed pierwszym strzelaniem mieli prawo do 3 próbnych strzałów, ustalono limit czasu na każdy strzał do 20 sekund. Awarię broni w czasie serii zawodnik powinien sygnalizować poprzez podniesienie ręki, w przypadku stwierdzenia przez prowadzącego strzelanie, że broń jest niesprawna następuje wymiana na nową broń w celu dokończenia serii. Zawodnik miał prawo do ponownych 3 strzałów próbnych a uczestnik zawodów był zobowiązany do kontynuowania strzelania zgodnie z poleceniami prowadzącego strzelanie.

W tej części zawodów pierwsze miejsce uzyskał Piotr Kucharski z wynikiem 89 pkt. w strzelaniu z pistoletu oraz 90 punktów w strzelaniu z karabinka, co przełożyło się na uzyskanie 12 pkt. do ogólnej klasyfikacji zawodów. Przebieg zawodów finałowych przeprowadzonych w ramach Gry Wojennej pod kryptonimem „Bursztynowy Pierścień”, charakteryzował się zaciętą rywalizacją zawodników i wbrew przekonaniom, że aktywność intelektualna to nie sport, to jednak uczestnicy zawodów do ostatniej konkurencji prowadzili wyrównaną walkę o prymat w zawodach. Komitet Organizacyjny Gry Wojennej „Bursztynowy Pierścień” pod przewodnictwem prof. UK dr hab. inż. Marka Kubińskiego oraz zespół autorski, w dniu zawodów finałowych przyznali punkty za poszczególne części. Dokonali też określenia wyników końcowych etapu finałowego poprzez zsumowanie punktów części I, II i III, sporządzili protokół z przebiegu zawodów finałowych oraz podał wyniki uczestnikom.

Podsumowanie

Klasyfikacja końcowa po przeprowadzeniu trzech konkurencji finałowych wyłoniła laureatów. **Pierwsze miejsce** w zaciętej rywalizacji z łącznym wynikiem 32 punktów i tytuł zwycięzcy oraz dwuletnie

bezpłatne członkostwo w PTG uzyskał Pan **mgr Bartłomiej Zadworny**. **Drugie miejsce** z łącznym wynikiem 31 punktów zdobył **Pan Maciej Rudek** oraz roczne bezpłatne członkostwo w PTG. **Trzecie miejsce** z wynikiem 30 punktów zdobył **Pan Piotr Kucharski**, wraz z rocznym bezpłatnym członkostwem w PTG. Pozostali uczestnicy etapu finałowego, uzyskali tytuł finalisty.

Wręczenia nagród książkowych dla zwycięzców poszczególnych konkurencji zawodów finałowych oraz certyfikatów za uczestnictwo w zawodach finałowych dokonał Jego Magnificencja Rektor Uniwersytetu Kaliskiego prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Andrzej Wojtyła oraz prezes Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego dr Piotr Wilczyński i członek zarządu wiceprezes ds. gier wojennych prof. UK dr hab. inż. Marek Kubiński.

Uroczyste wręczenie nagród laureatom „Gry Wojennej Bursztynowy Pierścień” odbyło się podczas otwarcia II Kongresu Nauk o Bezpieczeństwie, którego dokonywał Dyrektor Instytutu Nauk o Bezpieczeństwie Uniwersytetu Kaliskiego jednocześnie wiceprezes Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego Pan prof. dr hab. dr h. c. Jarosław Wołęjszo oraz Pan Prezes Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego dr Piotr Wilczyński.

Laureaci gry otrzymali bezpłatną możliwość aktywnego udziału w kolejnym Kongresie Nauk o Bezpieczeństwie, z możliwością opublikowania artykułów w materiałach pokonferencyjnych. Wszyscy uczestnicy zawodów finałowych otrzymali możliwość bezpłatnego uczestnictwa w Zjeździe Geopolityków Polskich. Prezes Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego dr Piotr Wilczyński oraz prof. dr hab. Jarosław Wołęjszo planują zorganizowanie kolejnej edycji gry wojennej w przyszłym roku, na którą już teraz serdecznie zapraszają wszystkich zainteresowanych.

Marek Kubiński

II KONGRES NAUK O BEZPIECZEŃSTWIE – KALISZ, 20-21 LISTOPADA 2024 R.

W dniach 20-21 listopada 2024 roku odbyła się największa konferencja naukowa w historii Uniwersytetu Kaliskiego. Podczas dwóch dni II Kongresu Nauk o Bezpieczeństwie odbyło się osiem sesji plenarnych i 14 paneli tematycznych, w tym sesja popularnonaukowa otwarta dla mieszkańców Kalisza. W wydarzeniu wzięło udział ponad 270 naukowców reprezentujących uniwersytety, akademie i szkoły wyższe z całej Polski. II Kongres Nauk o Bezpieczeństwie obradował wokół głównego tematu „Ośrodki naukowe - obszary badawcze i edukacyjne”, zorganizowany przez Dyrektora Instytutu Nauk o Bezpieczeństwie Uniwersytetu Kaliskiego w Kaliszu im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego oraz oddział terenowy Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego w Kaliszu. Celem II Kongresu była integracja środowiska nauk o bezpieczeństwie poprzez umożliwienie środowisku naukowemu zapoznania się z obszarami prowadzonych badań i kształcenia w poszczególnych ośrodkach naukowych w kraju i za granicą.

Główny problem badawczy sformułowany przed Kongresem brzmiał: jakich obszarów dotyczą badania naukowe i kształcenie w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie prowadzone przez ośrodki naukowo-badawcze⁴? W trakcie obrad odniesiono się do kilku problemów szczegółowych wynikających z głównego problemu badawczego:

1. Jaki jest stan osiągnięć (wiedzy naukowej) ośrodków naukowych w zakresie badań i kształcenia w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie?
2. W jaki sposób realizowane jest kształcenie na kierunkach studiów i w szkołach doktorskich w ramach dyscypliny naukowej?
3. Jakiego rodzaju problemy metodologiczne występują w dyscyplinie nauk o bezpieczeństwie i w jaki sposób są rozwiązywane?

---

⁴ Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych, Dz.U. 2018 poz. 1818, s. 2-3.

4. Jakie mogą być główne, perspektywiczne przeobrażenia, zmiany, trendy i koncepcje w obszarze dyscypliny nauki o bezpieczeństwie wobec dynamiki i zmienności jej różnorodnych uwarunkowań?

5. W jaki sposób zapewnić ciągłość działania i realizację kluczowych procesów w państwie, służących budowie jego odporności wobec licznych wyzwań, szans, ryzyk i zagrożeń?

Ważnym aspektem II Kongresu Nauk o Bezpieczeństwie było zorganizowanie szeregu przedsięwzięć towarzyszących temu niezwykle doniosłemu dla Uniwersytetu Kaliskiego wydarzeniu. W dniu 19 listopada wspólnie z Polskim Towarzystwem Geopolitycznym Instytut Nauk o Bezpieczeństwie przeprowadził już po raz drugi w murach uczelni finał gry wojennej p. k. „Bursztynowy Pierścień 2024”.

W przeddzień Kongresu Nauk o Bezpieczeństwie w Auli Collegium Novum Uniwersytetu Kaliskiego im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego odbyło się uroczyste nadanie tytułu doktora *honoris causa* prof. dr hab. Bogdanowi M. Szulcowi powszechnie znanemu wychowawcy licznych pokoleń, wybitnemu autorowi szeregu książek i publikacji z dyscypliny nauk wojskowych i nauk o bezpieczeństwie.

W środę 20 listopada, pierwszego dnia obrad, naukowcy zebrali się w kampusie kaliskiej uczelni przy ul. Poznańskiej 201. Podczas otwarcia II Kongresu Nauk o Bezpieczeństwie odbyło się uroczyste wręczenie nagród laureatom wspomnianej gry wojennej. Wręczenia nagród książkowych dla zwycięzców poszczególnych konkurencji zawodów finałowych oraz certyfikatów uczestnictwa za uczestnictwo w zawodach finałowych dokonał prezes Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego dr Piotr Wilczyński oraz Dyrektor Instytutu Nauk o Bezpieczeństwie Uniwersytetu Kaliskiego jednocześnie wiceprezes Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego Pan prof. dr hab. inż. dr h. c. Jarosław Wołęjszo. Laureaci gry oprócz nagród rzeczowych otrzymali bezpłatną możliwość aktywnego udziału w II Kongresie Nauk o Bezpieczeństwie, z możliwością opublikowania artykułów w materiałach pokonferencyjnych. Wszyscy uczestnicy zawodów finałowych otrzymali możliwość bezpłatnego uczestnictwa w Zjeździe Geopolityków Polskich.

Radzie Naukowej II Kongresu Nauk o Bezpieczeństwie przewodniczył prof. dr hab. Waldemar Kittler z Akademii Sztuki Wojennej w Warszawie. Organizatorzy zaproponowali pierwszego dnia konferencji bogaty program w postaci sześciu sesji plenarnych w następujących obszarach badawczych. Dorobek naukowy ośrodków zajmujących się naukami o bezpieczeństwie zaprezentowano podczas

czwartej sesji plenarnej. W tym samym czasie w budynku Collegium Oecologicum prezentowane były stoiska promocyjne uczelni i ośrodków naukowych.

W trakcie Kongresu swoje wystąpienia mieli najwybitniejsi przedstawiciele nauk o bezpieczeństwie. Zróżnicowanie podejmowanej problematyki wyrażają wymienione niżej tematy sesji zawartych w programie pierwszego dnia Kongresu:

- I. „Dylematy definicyjne i poznawcze nauk o bezpieczeństwie”;
- II. „Węzłowe problemy metodologii badań nad bezpieczeństwem”;
- III. „Dorobek naukowy ośrodków naukowych nauk o bezpieczeństwie”, w której wystąpili przedstawiciele 13 uniwersytetów i 10 akademii (w tym Akademii Policji, Akademii Pożarniczej, Akademii Marynarki Wojennej, Akademii Sztuki Wojennej, Wojskowej Akademii Technicznej, Akademii Wojsk Lądowych i Lotniczej Akademii Wojskowej) ;
- IV. „Strategiczne i normatywne uwarunkowania bezpieczeństwa”;
- V. „Dydaktyczne wyzwania dla nauk o bezpieczeństwie standardy kształcenia dla kierunków bezpieczeństwo”;
- VI. „Dylematy bezpieczeństwa w warunkach zagrożeń hybrydowych”.

Oprócz sesji plenarnych poświęconych zagadnieniom związanym z metodologią badań naukowych w naukach społecznych w zakresie nauk o bezpieczeństwie oraz poziomem kształcenia w naukach o bezpieczeństwie, odbyła się również sesja popularno-naukowa „Współczesne wymiary i oblicza bezpieczeństwa społeczności lokalnych” skierowana do mieszkańców Kalisza, w której udział wzięli rektor Uniwersytetu Kaliskiego, prof. dr hab. n. med. in. ozdr. Andrzej Wojtyła; prof. dr hab. inż. dr h.c. Jarosław Wołęjszo, dyrektor Instytutu Nauk o Bezpieczeństwie, Przewodniczący II Kongresu Nauk o Bezpieczeństwie; Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej nadbryg. dr inż. Mariusz Feltynowski; prezydent Miasta Kalisza, mgr Krystian Kinastowski; komendant miejski Państwowej Straży Pożarnej w Kaliszu, bryg. Roman Matecki; podinsp. Witold Goździelewski; mgr Dominik Kałużny, kierownik Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obronnych Urzędu Miasta w Kaliszu i dr Jakub Syta, specjalista Morskiego Centrum Cyberbezpieczeństwa, Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni. Sesja, która odbyła się w auli, pozwoliła uczestnikom zapoznać się z zagrożeniami występującymi w regionie kalisko-ostrowskim w postaci zagrożeń militarnych, zagrożeń naturalnych (powódzie, wichury, tornada), zagrożeń bezpieczeństwa zdrowotnego

oraz zagrożeń w cyberprzestrzeni. Uczestnicy sesji społecznej zostali również zapoznani z szeregiem inicjatyw, przedsięwzięć i działań w zakresie bezpieczeństwa powszechnego podejmowanych przez organy administracji, instytucje, służby, inspekcje. Następnie odbył się specjalny pokaz „Pobitewna przestrzeń pola walki jako współczesne źródło zagrożeń sapersko-pirotechnicznych”, podczas którego uczestnicy konferencji zostali zaproszeni na specjalnie przygotowane pole walki, gdzie zademonstrowano zagrożenie ze strony nowoczesnej pirotechniki saperskiej. Pierwszy dzień obrad zamknęły sesje poświęcone bezpieczeństwu strategicznemu, zagrożeniom hybrydowym, bezpieczeństwu granic i bezpieczeństwu ekologicznemu.

Czwartek 21 listopada był drugim dniem obrad kongresu w którym kontynuowano obrady w Collegium Novum przy ul. Nowy Świat 4. Podczas VIII Sesji Plenarnej, w których udział wzięli wszyscy uczestnicy II Kongresu, po raz pierwszy poruszono wybrane zagadnienia związane z postępem naukowym. Przewodniczący Rady Doskonałości Naukowej (RDN), prof. dr hab. Bronisław Sitek, a także przedstawiciele RDN przedstawili procedurę nadawania stopni naukowych doktora habilitowanego, podstawowe zagadnienia związane z recenzowaniem prac awansowych i ich wpływem na promocję i awanse naukowe. Podniesione zostały także kwestie etyki w działalności naukowej oraz aspekty nowelizacji ustawy o szkolnictwie wyższym w zakresie procedur naukowych⁵.

Następnie odbyło się 14 paneli tematycznych w dwóch sesjach na temat „Budowa odporności państwa wobec aktualnych i perspektywicznych wyzwań, ryzyk i zagrożeń”⁶, podczas których naukowcy dyskutowali o bezpieczeństwie militarnym, cyberbezpieczeństwie, bezpieczeństwie społecznym, ekonomicznym i zdrowotnym, bezpieczeństwie publicznym i osobistym, bezpieczeństwie energetycznym oraz transporcie.

---

⁵ Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce art. 219, Dz. U. 2018 poz. 1668, z p. zm.

⁶ Należy zaznaczyć, iż na temat odporności Państwa, w tym odporności społeczeństwa dyskutowano m.in. podczas szczytu NATO w Warszawie w dniach 8-9 lipca 2016 roku, po którym przyjęto ustalenia zawierające aspekty istoty, składowych i budowy odporności. Szerzej: Deklaracja końcowa szczytu NATO w Warszawie, wydana przez Szefów Państw i Rządów uczestniczących w posiedzeniu Rady Północnoatlantyckiej w Warszawie w dniach 8 i 9 lipca 2016 r. https://www.bbn.gov.pl/ftp/dok/03/37-40_KBN_Deklaracja_szczytu.pdf.

Poszczególne panele tematyczne były realizowane kolejno w dwóch sesjach (Panele od I do VII i Panele od VIII do XIV) i obejmowały następujące obszary badawcze:

- I. bezpieczeństwo militarne;
- II. cyberbezpieczeństwo;
- III. ciągłość działania administracji i realizacji zasadniczych procesów w państwie jako kluczowe wyzwania zarządzania kryzysowego i ochrony ludności;
- IV. bezpieczeństwo społeczne, bezpieczeństwo ekonomiczne, bezpieczeństwo zdrowotne;
- V. migracje ludności, ochrona granic i demografia;
- VI. bezpieczeństwo ustrojowe bezpieczeństwo powszechne, bezpieczeństwo publiczne, bezpieczeństwo personalne;
- VII. bezpieczeństwo energetyczne i transport;
- VIII. edukacyjne, socjologiczne i psychologiczne wyzwania bezpieczeństwa;
- IX. metodologiczne, terminologiczne i organizacyjne problemy bezpieczeństwa;
- X. nowe technologie i innowacje w bezpieczeństwie;
- XI. bezpieczeństwo ekologiczne, bezpieczeństwo informacyjne i komunikacja społeczna;
- XII. kulturowy i etyczny wymiar bezpieczeństwa;
- XIII. instytucje, służby, inspekcje i straże w działaniach ochronno-obronnych na rzecz bezpieczeństwa i obronności;
- XIV. militarne i niemilitarne aspekty bezpieczeństwa i obronności państwa.

Ponadto, przedyskutowano metodologiczne, organizacyjne i terminologiczne aspekty bezpieczeństwa, pedagogiczne kwestie edukacji i szkoleń, bezpieczeństwo kulturowe i ekologiczne, niemilitarne i wojskowe aspekty bezpieczeństwa, nowe technologie i innowacje w bezpieczeństwie. Konferencja cieszyła się dużym zainteresowaniem uczelni i ośrodków naukowych z całej Polski.

Wnioski z intensywnych dwudniowych obrad, zaprezentowane referaty i komunikaty oraz żywa i bardzo merytoryczna dyskusja stanowią ważny impuls i twórczą inspirację do dalszych badań, procesów edukacyjnych, rozwoju kadr i działalności publicystycznej w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie. Kongres podsumowany został przez Dyrektora Instytutu Nauk o Bezpieczeństwie Uniwersytetu Kaliskiego prof. dr hab. inż. dr h. c. Jarosława Wołęjszo, który podkreślił, iż wydarzenie jego zdaniem ma

istotny wpływ na integrację środowiska naukowego z zakresu nauk o bezpieczeństwie. Zapowiedział on także, że wynikiem końcowym wydarzenia będą pokonferencyjne monografie naukowe. Kolejny III Kongres Nauk o Bezpieczeństwie odbędzie się za rok we Wrocławiu.

Wojciech Winkler

**STANOWISKO
POLSKIEGO TOWARZYSTWA GEOPOLITYCZNEGO
DOTYCZĄCE PROJEKTU
„ROZPORZĄDZENIA MINISTRA NAUKI W SPRAWIE
SPORZĄDZANIA WYKAZÓW WYDAWNICTW MONOGRAFII
NAUKOWYCH ORAZ CZASOPISM NAUKOWYCH
I RECENZOWANYCH MATERIAŁÓW
Z KONFERENCJI MIĘDZYNARODOWYCH”**

Realizując statutowe cele Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego i w trosce o środowisko naukowe geopolityków polskich oraz dbając o ciągłe podnoszenie jakości polskich publikacji naukowych wnosimy o rozważenie uwag odnoszących się do postępów prac nad nowym wykazem w tytułowym rozporządzeniu. Uważamy, że nowelizacja tego wykazu jest konieczna i powinna być przeprowadzona w drodze szerokich konsultacji środowiskowych.

Zapisy przedłożonego do dyskusji dokumentu świadczą o słusznym przekonaniu Ministerstwa o konieczności zreformowania dotychczasowych przepisów, ale nie podważają żadnego z fundamentów, na których te niedoskonałe przepisy zostały sformułowane. Treść proponowanego rozporządzenia zawiera rozwiązania, które powielają błędy poprzednich Wykazów oraz mają sporo niejasności i zawiłości. Dlatego uważamy, że:

1. Konceptyjnym fundamentem Wykazu jest przeświadczenie o możliwości efektywnego pomiaru czegoś, co z natury jest niemierzalne. Dla twórców projektu nowego rozporządzenia, podobnie jak dla autorów dotychczasowych przepisów, ilościowe „wartości wskaźników wpływu” stanowią podstawę oszacowania „rzeczywistej pozycji naukowej”, „szczególnego wpływu czasopisma na rozwój danej dyscypliny naukowej”. Ta „rzeczywista pozycja” i „szczególny wpływ” w projekcie dokumentu zyskują status parametrów, będących podstawą oceny jakości czasopisma. Należy podkreślić, że zastosowanie jakościowych ocen w roli liczbowych parametrów jest w stanie oddać tylko niewielką część całej złożoności elementów jakościowych więc nie może przynieść istotnych metodologicznie rezultatów.

2. Wykaz powinien obejmować okres konkretnej ewaluacji i nie powinien być wprowadzany w trackie takowego okresu, więc zasadnym jest jego wprowadzenie od roku akademickiego 2025/2026.

3. Wykaz powinien zostać oparty na bardziej transparentnych kryteriach. Należy uwzględnić wartość konkretnego czasopisma lub wydawnictwa dla poszczególnych środowisk naukowych, a także brać pod uwagę znaczenie badań interdyscyplinarnych oraz tych nie zawierających się obecnie w żadnej z formalnie ustanowionych dyscyplin.

4. Ocena decydująca o punktacji czasopism i wydawnictw publikujących przede wszystkim w dziedzinach nauk społecznych i humanistycznych nie powinna opierać się wyłącznie na ocenie eksperckiej oraz na powszechnie dostępnych danych bibliometrycznych. Niezbędne jest tu opracowanie innych jednoznacznych alternatywnych kryteriów, które powinny zostać wypracowane przez polskie towarzystwa naukowe i Komitety PAN. Wynika to wprost z obecnego projektu rozporządzenia zawierającego wiele błędów, za które słusznie krytykowano dotychczasowe przepisy. Jednym z nich jest „niewolniczy” stosunek do zagranicznych i międzynarodowych baz czasopism, nacisk na „umiędzynarodowienie” i publikacje w języku angielskim treści badań dotyczących wyłącznie lub przede wszystkim tematyki polskiej. O ile publikowanie po angielsku samo w sobie nie jest niczym złym, to w wielu przypadkach, zwłaszcza w skupionych na Polsce badań w humanistyce i naukach społecznych, niejednokrotnie mija się z celem, co wykazano już w literaturze naukoznawczej.

5. Autorzy projektu rozporządzenia, dla których wzorem zdają się czasopisma takie jak „*Nature*” lub „*Science*”, wydają się nieświadomi wyników badań naukoznawczych, których przedmiotem były właśnie publikacje z tego typu najbardziej znanych i renomowanych czasopism. Tymczasem szeroko komentowany w najnowszej literaturze „kryzys replikacji” oznacza, że tylko 40% tez zawartych w artykułach publikowanych w wymienionych wyżej czasopismach uzyskało potwierdzenie w innych, niezależnych badaniach. Oznacza to, że większość artykułów publikowanych przez najbardziej renomowane pisma naukowe zawiera nieprawdę! Naukoznawcy podają konkretne przyczyny tego niekorzystnego (i zdumiewającego) zjawiska, ale przyczyn tych w ogóle nie uwzględnia projekt rozporządzenia. Dlatego należy znacznie obniżyć wartość niemierzalnego prestiżu i renomy, a większy nacisk położyć na badanie wartości merytorycznej publikacji w ocenie.

6. Zbyt mało w projekcie rozporządzenia napisano o tym, jak należy zapobiegać patologiom, z jakimi nauka polska borykała się w poprzednich latach, określanym mianem „punktozy”. To patologiczne zjawisko rywalizacji autorów, redakcji i wydawnictw o punkty na szczęście nie jest bezpośrednio regulowane przez standardy UE, a w USA zrezygnowano już z niego, w związku z tym należy raczej próbować iść w kierunku maksymalnego ograniczenia jej stosowania jako procedury biurokratycznej, szkodliwej dla rozwoju nauki i deformującej etykę badaczy (źródło korupcji, kupowania publikacji, znajomości). Obecne w projekcie procedury nadawania punktów powinny mieć charakter wyłącznie pomocniczy, a nie główny w ocenie. Na zasadniczą ocenę poszczególnych publikacji powinna mieć wpływ przede wszystkim strona merytoryczna. „Punktoza” krytykowana jest w wielu państwach. Już w 2012 r. ukazała się tzw. Deklaracja z San Francisco (*San Francisco Declaration on Research Assessment*) w sprawie bardziej sprawiedliwych i kompleksowych metod oceny badań naukowych. W rozporządzeniu proponowany jest system ewaluacji typowo biurokratyczny i – mimo zawilej metodologii – niemerytoryczny. Dla nauki najważniejsza jest atmosfera twórczości, swobodne współzawodnictwo, krytycyzm. Punktacja czasopism i wydawnictw jest dopuszczalna, ale jako wyłącznie narzędzie pomocnicze. Uważamy, że lepszym rozwiązaniem byłyby doroczne plebiscyty na najlepsze książki i artykuły naukowe poprzedniego roku w poszczególnych dyscyplinach i subdyscyplinach.

7. Nie zaproponowano w projekcie rozporządzenia przepisów, które zapobiegłyby transferowi pieniędzy polskiego podatnika za granicę, gdzie znajdują się redakcje najwyżej punktowanych czasopism w poprzednich wykazach. Redakcje takie zwane drapieżnymi, zlokalizowane m.in. w Chinach lub Szwajcarii (a także w tzw. rajach podatkowych), za publikacje niezależnie od ich jakości oraz znaczenia pobierają sowite opłaty, pokrywane z kont polskich uczelni (rządziej także ze środków prywatnych autorów). Istnieją u nas publikacje pokazujące rozmiary tego pseudonaukowego procederu drenażu budżetów i kupowania punktów.

8. Komisja Ewaluacji Nauki, nie podważając kompetencji dotychczas zasiadających tam osób, powinna mieć inaczej ustalony skład, bowiem obecnie jest on niezgodny z etyką. Ocena ekspercka (szczególnie w naukach społecznych i humanistycznych) powinna być przeprowadzona a punktacja zaproponowana przez zespoły eksperckie, w których skład tworzyć powinny osoby delegowane przez Towarzystwa Naukowe i uzupełniająco Komitety PAN. Komisja Ewaluacji Nauki powinna przede

wszystkim składać się z wyżej wskazanych osób, ponieważ tych podmiotów nie dotyczy sama ewaluacja nadająca rangi A+, A, czy B+ itd. Także nie prowadzą one finansowo zależnej od tej rangi działalności dydaktycznej i nadawania tytułów naukowych. Nie ma więc etycznie sprzecznej praktyki oceniania przez uczelnie samych siebie i własnej działalności dla własnej korzyści. Chodzi tu o redakcje czasopism wydawanych przez wielkie uniwersytety i hojnie dotowane przez różne instytucje rządowe. Nieetyczne jest też włączanie do listy czasopism otrzymujących wyłącznie dofinansowanie rządowe, bowiem w ten sposób urzędnicy i politycy wpływają na ocenę merytoryczną, przyznając dotacje lub nie poszczególnym redakcjom. W celu rozwiązania powyższych problemów można powołać osobną Konferencję Polskich Towarzystw Naukowych by ułatwić także wszystkie przyszłe procedury konsultacyjne i opiniowanie oraz procesy wyłaniania członków Komisji Ewaluacji Nauki.

9. Jak wynika z powyższych uwag, ustalanie listy czasopism naukowych stanowi problem, którego rozwiązanie nie jest możliwe w dyskusji, na którą przeznaczono trzy tygodnie. Projekt rozporządzenia w tej sprawie powinien być poprzedzony wnioskami z wcześniejszej dyskusji dotyczących poprzednich wykazów i krytyczną oceną dotychczasowych przepisów. W związku z tym Polskie Towarzystwo Geopolityczne rekomenduje przedłużenie zainicjowanej dyskusji i jej rozszerzenie, a także o odsunięcie o kilka miesięcy momentu planowanego wprowadzenia w życie nowych przepisów do rozpoczęcia kolejnego roku akademickiego.

Kraków, 22 listopada 2024 r.

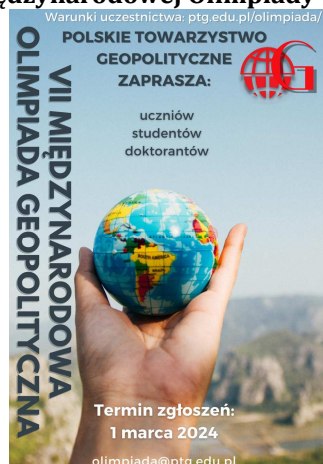
VII EDYCJA MIĘDZYNARODOWEJ OLIMPIADY GEOPOLITYCZNEJ

Wprowadzenie

Kolejna edycja Międzynarodowej Olimpiady Geopolitycznej została rozstrzygnięta. Tradycyjnie, Olimpiada organizowana była w ramach działalności Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego i bez cienia przesady można powiedzieć, że stała się nieodłącznym elementem towarzyszącym najważniejszemu wydarzeniu organizowanym przez PTG, którym jest Zjazd Geopolityków Polskich. Zmianie nie uległa również forma i cel Olimpiady, mającej w zamyśle rozbudzać zamiłowanie do geopolityki akademickiej pośród uczniów, studentów studiów licencjackich i magisterskich oraz doktorantów. Tegoroczna edycja została przeprowadzona zgodnie z wymogami regulaminu w III etapach. Ostatni z nich, najważniejszy-finałowy odbył się po raz drugi z rzędu na terenie Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie.

W tym roku do rywalizacji stanęło 64 uczestników z 16 państw świata. Naturalnie najliczniej reprezentowani byli gospodarze, na liście uczestników pojawili się także przedstawiciele: Austrii, Azerbejdżanu, Kanady, Chorwacji, Francji, Węgier, Iraku, Kazachstanu, Korei Południowej, Litwy, Mołdawii, Maroka, Filipin, Słowenii oraz Ukrainy.

Ryc. 1: Plakat VII edycji Międzynarodowej Olimpiady Geopolitycznej

Źródło: [VI edycja – 2023 | Polskie Towarzystwo Geopolityczne \(ptg.edu.pl\)](#)

Aby zaprezentować swoją wiedzę i umiejętności w finale, olimpijczycy w pierwszej kolejności muszą uzyskać odpowiednio wysokie wyniki na wcześniejszych etapach rywalizacji, których terminarz i zasady są ściśle określone. Zapisy do VII edycji zakończyły się 01.03.2024 r. Dla niektórych uczestników była to data oznaczająca początek ich intelektualnych zmagani, ponieważ aby awansować do kolejnych etapów, należało potwierdzić umiejętność pisania tekstów spełniających ściśle określone wymagania redakcyjne i merytoryczne.

I etap

30 kwietnia zakończyło się przesyłanie przez uczestników olimpiady esejów dotyczących bieżących lub zeszłorocznych wydarzeń na arenie międzynarodowej. Nie jest to zadanie proste dla młodych adeptów geopolityki, jednak dodatkową motywacją do podjęcia wysiłku jest fakt, że najlepsze w poszczególnych edycjach teksty zostają opublikowane w Przeglądzie Geopolitycznym oraz European Journal of Geopolitics, co samo w sobie stanowi niemałe osiągnięcie. Niezależne, międzynarodowe grono jurorów w anonimowym procesie recenzyjnym do dalszego etapu rywalizacji dopuściło 37 zawodników. W tegorocznej edycji najlepiej oceniony został esej autorstwa pani Marii Umanets (Tab. 1.) zatytułowany: „*Houthi interference with submarine cable in the Red Sea*”, i to on znalazł się na stronach 50 tomu PG⁷.

Tab. 1: Wyniki pierwszego etapu VII Olimpiady Geopolitycznej

Pl.	Name	Essay subject	Pts.
1.	UMANETS, M. (Kharkiv, UKRAINE)	<i>Houthi interference with submarine cable in the Red Sea</i>	23,5
2.	KIM, W. (Seoul, S. KOREA)	<i>Simulation of nuclear conflict between Russia and the NATO</i>	16,0
3.	ADAMEK, M. (Kraków, POLAND)	<i>Geopolitical analysis of Nepal and Bhutan</i>	14,5
4.	PETRULONIS, A. (Kaunas, LITHUANIA)	<i>International security in the Middle East</i>	14,0
5.	KWASIGROCH, P. (Gdańsk, POLAND)	<i>Consequences of N. Karabagh last conflict</i>	12,5
6.	MULLER, J. (Wolfsberg, AUSTRIA)	<i>Competition between SIG Sauer and Colt on American market</i>	12,0
7.	AVALICA, P. (Zagreb, CROATIA)	<i>Ukrainian Orthodox Church unification against Moscow</i>	10,0
8.	MONTAINE, S. (St. Germain en Laye, FRANCE)	<i>African front of the Russo-Ukrainian war</i>	8,5
	SHAJUDEEN, N. (Kaunas, LITHUANIA)	<i>East Timorese territorial disputes</i>	8,5
10.	WALTS, C. (Victoria, BC, CANADA)	<i>Oil & gas reserves in northern Alaska</i>	8,0
	AL-JUBARI, H. (Diwaniya, IRAQ)	<i>Saudi Aramco expansion on foreign markets</i>	8,0
	JEDLINSKI, M. (Kraków, POLAND)	<i>Khalistan and Sikh separatism</i>	8,0
13.	KLOCEK, S. (Kraków, POLAND)	<i>Myanmar ethnic conflict analysis</i>	6,0
14.	MIHAL, T. (Kishinev, MOLDOVA)	<i>Japanese reinforcements of Self-defense Force</i>	5,0
15.	BAYRAMLI, N. (Baku, AZERBAIJAN)	<i>New Iranian military weapons</i>	4,5
16.	GAFLANOVA, A. (Baku, AZERBAIJAN)	<i>Ossetian struggle for independence</i>	4,0
17.	CAPATI, C. (Kalayaan, PHILIPPINES)	<i>Development of Malaysian military-industrial complex</i>	2,5
	SEYFRIED, K. (Gdańsk, POLAND)	<i>Hamas attack on Israel 2024</i>	2,5

¹¹ other participants got negative amount of points and haven't qualified to the 2nd stage.

¹² of participants did not send their essays.

Źródło: <https://ptg.edu.pl/vii-edycja-2024/>

⁷ Umanets, M., 2024. *Geopolitical dimensions of the Houthi interference with submarine cable communications in the Red Sea*, Przegląd Geopolityczny, 50, s. 51-67.

<https://przeglad.org/wp-content/uploads/2024/11/L-03-Umanets.pdf>

Autorka pod każdym względem sprostała wymaganiom merytorycznym i edytorskim, co znalazło odbicie w wynikach i wyraźnie zostawiła w tyle swoich rywali. Gratulujemy pani Marii i zachęcamy wszystkich uczestników do dalszego doskonalenia swoich pisarskich warsztatów.

Należy przypomnieć, że jest to etap wstępny i osoby posiadające w dorobku recenzowane publikacje, oficerowie i podoficerowie Wojska Polskiego i Straży Granicznej, uczestnicy finałowych etapów poprzednich edycji OG oraz pod pewnymi warunkami uczestnicy II etapu wcześniejszych edycji są z niego zwolnieni.

II etap

Test wyboru rozpoczynający rywalizację na poziomie drugiego etapu został przeprowadzony on-line, 1 czerwca o 10:00 rano czasu polskiego. Podobnie jak w poprzednich latach, składał się z pytań ułożonych przez ekspertów i dotyczył zagadnień związanych z geopolityką⁸. Na każde pytanie przypadało 6 możliwych odpowiedzi, z których tylko jedna była poprawna. Za złą odpowiedź zawodnicy otrzymywali -1 punkt, a za dobrą +1 punkt. Na rozwiązanie testu oraz przesłanie zeskanowanego lub sfotografowanego formularza zawodnicy mieli 60 minut. W trakcie zmagania z pytaniami mogli korzystać z dowolnych źródeł, w szczególności notatek, książek, atlasów, źródeł internetowych. W tym roku najwięcej trafnych odpowiedzi udzieliła reprezentantka Uniwersytetu Witolda Wielkiego w Kownie – pani Neha Shajudeen oraz pan Maksym Shcherbak z Politechniki Lwowskiej. Tuż za nimi uplasował się reprezentant Uniwersytetu Jagiellońskiego pan Mateusz Jedliński (Ryc. 2). Tegoroczne wyniki testu on-line były bardzo wysokie. Obecność w pierwszej 15-stce gwarantowała zdobycz punktowa na poziomie 30 trafnych odpowiedzi. Pozytywny wynik, a więc ilość pkt. wyższą od 0 uzyskało 29 osób.

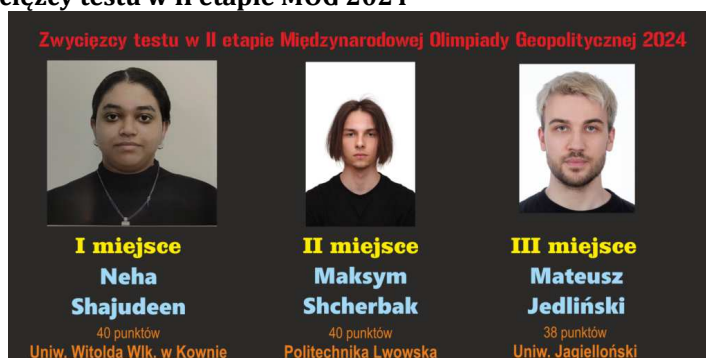
Następnie rozegrane zostały quizy: geograficzny i zbrojeniowy. Przeprowadzono je w dniach 20-27 czerwca. Uczestnicy otrzymali 20 fragmentów map (quiz geograficzny) strategicznych miejsc. Ich zadaniem było ustalić w ciągu tygodnia co to za miejsca. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymali dodatkowy 1 punkt. Podobnie wyglądały zasady quizu zbrojeniowego. Do uczestników przesłano także 20 fragmentów zdjęć współczesnego uzbrojenia. Zadanie polegało na

---

⁸ Pytania z tej części etapu dostępne są pod adresem: <https://ptg.edu.pl/wp-content/uploads/test-IGC-2024.pdf>

tym, aby przez tydzień rozpoznać rodzaj broni oraz kraj pochodzenia. Za każdą prawidłowo wskazaną nazwę broni i miejsce jej pochodzenia, zawodnicy otrzymywali nie 1, ale 0,5 pkt. W tej fazie II etapu można było uzyskać w sumie 40 pkt do ogólnego wyniku. Najlepsza okazała się ponownie pani M. Umanets (Tab.2., Tab.3.), pokonując ubiegłorocznego dominatora olimpiady Jona Košira ze Słowenii i zdobywając łącznie 37,5 pkt.

Ryc. 2: Zwycięzcy testu w II etapie MOG 2024

Źródło: <https://ptg.edu.pl/vii-edycja-2024/>

Tab. 2: Wyniki quizu geograficznego

IGC GEOGRAPHY QUIZ RESULTS 2024				
Place	NAME	REPRESENTATION	Time	Points
1.	M. Umanets	National Radioelectronics Univ. of Kharkov, UKRAINE	5th	20
2.	K. Lenik	KEN Univ. of Krakow, POLAND	4th	19
3.	M. Jurczyk	KEN Univ. of Krakow, POLAND	6th	19
4.	M. Adamek	KEN Univ. of Krakow, POLAND	7th	19
5.	J. Košir	Univ. of Ljubljana, SLOVENIA	11th	19
6.	M. Iwoniczak	KEN Univ. of Krakow, POLAND	26th	17
7.	K. Klyszegko	Univ. of A. Mickiewicz in Poznan, POLAND	20th	14
8.	M. Jagiello	KEN Univ. of Krakow, POLAND	18th	13
9.	P. Avalica	Univ. of Zagreb, CROATIA	10th	9
10.	A. Petrulevicius	Vytautas Magnus Univ. of Kaunas, LITHUANIA	12th	9
11.	Z. Assylbekova	North Kazakhstan State Univ., KAZAKHSTAN	13th	8
12.	M. Rojek	Naval Academy of Gdynia, POLAND	27th	8
13.	A. Gafanova	Baku State Univ., AZERBAIJAN	8th	7
14.	K. Woźniak	ANS Univ. of Gniezno, POLAND	3rd	6
15.	M. Jedliński	Jagiellonian Univ. of Krakow, POLAND	9th	6
16.	B. Bojanowski	1st Sec. School of Inowroclaw, POLAND	24th	6
17.	S.W. Montaine	CY Univ. of St. Germain en Laye, FRANCE	21st	4
18.	J. Gajdarowski	7th Sec. School of Lublin, POLAND	14th	3
19.	M. Shcherbak	Nat. Univ. Polytechnic of Lviv, UKRAINE	17th	3
20.	W. Kim	Kyung Hee Univ. of Seoul, S. KOREA	19th	3
21.	K. Seyfried	Univ. of Gdansk, POLAND	15th	2
22.	H. Al-Jubari	Economics Tech. School of Diwaniya, IRAQ	16th	2
23.	A.T. Laksono	Univ. of Pécs, HUNGARY	1st	1
24.	D. Starzycki	5th Sec. School of Krakow, POLAND	2nd	0
25.	P. Kwasiogrodch	Univ. of Gdansk, POLAND	22nd	0
26.	S. Goliński	7th Sec. School of Lublin, POLAND	23rd	0
27.	N. Shajudeen	Vytautas Magnus Univ. of Kaunas, LITHUANIA	25th	0

Rest of participants did not send their answers in time.

Tab. 3: Wyniki quizu zbrojeniowego

IGC WEAPONRY QUIZ RESULTS 2024				
Place	NAME	REPRESENTATION	Time	Points
1.	J. Košir	Univ. of Ljubljana, SLOVENIA	1st	18
2.	K. Lenik	KEN Univ. of Krakow, POLAND	7th	18
3.	M. Jagiello	KEN Univ. of Krakow, POLAND	19th	18
4.	M. Umanets	National Radioelectronics Univ. of Kharkov, UKRAINE	8th	17,5
5.	M. Jurczyk	KEN Univ. of Krakow, POLAND	9th	17,5
6.	M. Iwoniczak	KEN Univ. of Krakow, POLAND	27th	17,5
7.	M. Adamek	KEN Univ. of Krakow, POLAND	10th	17
8.	A. Petrulevicius	Vytautas Magnus Univ. of Kaunas, LITHUANIA	14th	17
9.	M. Shcherbak	Nat. Univ. Polytechnic of Lviv, UKRAINE	18th	17
10.	B. Bojanowski	1st Sec. School of Inowroclaw, POLAND	25th	17
11.	D. Starzycki	5th Sec. School of Krakow, POLAND	3rd	16,5
12.	M. Rojek	Naval Academy of Gdynia, POLAND	23rd	16
13.	N. Shajudeen	Vytautas Magnus Univ. of Kaunas, LITHUANIA	26th	16
14.	M. Jedliński	Jagiellonian Univ. of Krakow, POLAND	12th	15,5
15.	A.T. Laksono	Univ. of Pécs, HUNGARY	2nd	15
16.	K. Klyszegko	Univ. of A. Mickiewicz in Poznan, POLAND	20th	15
17.	P. Kwasiogrodch	Univ. of Gdansk, POLAND	22nd	15
18.	K. Woźniak	ANS Univ. of Gniezno, POLAND	5th	14,5
19.	S.W. Montaine	CY Univ. of St. Germain en Laye, FRANCE	21st	12
20.	A. Gafanova	Baku State Univ., AZERBAIJAN	11th	11,5
21.	J. Gajdarowski	7th Sec. School of Lublin, POLAND	16th	11,5
22.	K. Seyfried	Univ. of Gdansk, POLAND	17th	11,5
23.	H. Al-Jubari	Economics Tech. School of Diwaniya, IRAQ	4th	10,5
24.	W. Kim	Kyung Hee Univ. of Seoul, S. KOREA	6th	10
25.	P. Avalica	Univ. of Zagreb, CROATIA	13th	9
26.	Z. Assylbekova	North Kazakhstan State Univ., KAZAKHSTAN	15th	9
27.	S. Goliński	7th Sec. School of Lublin, POLAND	24th	2

Rest of participants did not send their answers in time.

Źródło tab. 1 i 2: <https://ptg.edu.pl/vii-edycja-2024/>

Budzące wiele emocji geopolityczne „pojedynki” zostały przeprowadzone między 5-11 lipca. Przed ich rozpoczęciem wszyscy uczestnicy zostali poproszeni o przygotowanie zestawu 6 pytań, które następnie były przesyłane przeciwnikom. Wcześniej jednak musiały one zostać zaakceptowane przez jury, po czym zostały wylosowane przez innych zawodników. Zakres pytań dotyczył szeroko rozumianej geopolityki i nie mógł skupiać się na kraju pochodzenia autora pytania. Na udzielenie pisemnych odpowiedzi zawodnicy mieli 24 godziny w każdym z pojedynków. Zastosowany system pucharowy po 5 turach wyłonił zwycięzcę, którym okazał się pan Anjar Tri Laksono pochodzący z Indonezji reprezentant węgierskiego Uniwersytetu w Pecs. Po tej fazie wiadomo już było, kto awansuje do grudniowego finału (Tab.4.). Z dużą przewagą na miejscu pierwszym zameldowała się wspomniana już Mariia Umanets. Do finału zakwalifikowało się 7 uczestników z zagranicznych ośrodków akademickich. Polacy, którzy wywalczyli awans, najliczniej byli reprezentowani przez studentów geopolityki z UKEN.

Tab. 4: Klasyfikacja generalna 20 zawodników zakwalifikowanych do zawodów finałowych

M.	ZAWODNIK	REPREZENTACJA	Punkty
1	Mariia UMANETS	Nat. Radioelectronics Univ. of Kharkiv- UKRAINE	93
2	Michał ADAMEK	KEN Univ. of Kraków – POLAND	76
3	Jon KOŠIR	Univ. of Ljubljana – SLOVENIA	74
3	Mateusz JAGIEŁŁO	KEN Univ. of Kraków – POLAND	74
5	Katarzyna LENIK	Univ. of Kraków – POLAND	73
6	Mateusz JEDLIŃSKI	Jagiellonian Univ. of Kraków – POLAND	69
7	Bruno BOJANOWSKI	1st Sec. School of Inowrocław – POLAND	68
7	Anjar Tri LAKSONO	Univ. of Pécs – HUNGARY	68
9	Michał IWAŃCZUK	KEN Univ. of Kraków – POLAND	67
10	Jakub GAŚSIOROWSKI	PANS Univ. of Chełm – POLAND	65
10	Maksym SHCHERBAK	Nat. Univ. Polytechnic of Lviv	65
12	Adomas PETRULONIS	Vytautas Magnus Univ. of Kaunas – LITHUANIA	61
12	Neha SHAJUDEEN	Vytautas Magnus Univ. of Kaunas –	61

		LITHUANIA	
14	Mateusz JURCZYK	KEN Univ. of Kraków – POLAND	59
14	Montaine SICARD-WISS	CY Univ. (Science Po) of St. Germain en Laye – FRANCE	59
16	Dominik STARZYCKI	5th Sec. School of Kraków – POLAND	57
17	Monika ROJEK	Polish Naval Acad. of Gdynia – POLAND	55
18	Katarzyna WOŹNIAK	ANS Univ. of Gniezno – POLAND	51
19	Kamil KŁYSZEJKO	A. Mickiewicz Univ. of Poznań – POLAND	48
20	Paweł KWASIGROCH	Gdansk Univ. – POLAND	46
20	Kacper SEYFRIED,	Gdansk Univ. – POLAND	46

Źródło: <https://ptg.edu.pl/vii-edycja-2024/>

III etap i wyniki

Finał VII edycji Międzynarodowej Olimpiady Geopolitycznej odbył się 4 i 5 grudnia. Rozłożenie rywalizacji na dwa dni okazało się według samych uczestników, jak i organizatorów olimpiady dobrym rozwiązaniem. W pierwszym dniu finału, w murach Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, rozegrana została część praktyczna pochłaniająca najwięcej czasu. Uczestnicy musieli wcielić się w rolę wojskowych dowódców, wydających rozkazy swojej armii, która rozlokowana była na specjalnie przygotowanej planszy, odzwierciedlającej warunki terenowe południowej Polski. Symulacja bitwy wymagała od uczestników sporego wysiłku umysłowego, dlatego, aby na bieżąco uzupełniać straty energii, na wszystkich czekał przygotowany catering. Swoje zdolności strategiczne na polu bitwy najlepiej wykorzystał pan Michał Iwańczuk z UKEN, który wyprzedził reprezentantkę Francji panią Montaine Sicard-Wiss i reprezentanta UKEN - Michała Adamka.

Drugi dzień geopolitycznych zmagania rozpoczął się od testu ustnego połączonego z grą strategiczną. Rozgrywka polegała na udzielaniu odpowiedzi, za które można uzyskać od 0 do 3 pkt. Im więcej zawodnik otrzymał punktów, tym większy obszar na wyświetlanej przez projektor mapie zostawał przez niego zdobywany. Odpowiedzi były oceniane przez jury, a pytania losowane przez prowadzącego rozgrywkę, którym był prezes PTG - dr Piotr Wilczyński. Z niełatwymi pytaniami najlepiej poradził sobie podobnie jak przed rokiem pan Kamil Kłyszajko.

Następnie uczestnicy Olimpiady udali się do pobliskiej restauracji, gdzie wraz z jurorami i organizatorami zjedli obiad i wykorzystali chwilę przerwy na integrację oraz wymianę doświadczeń.

Kolejnym punktem w planie dnia był test pisemny sprawdzający wiedzę z szeroko rozumianej geopolityki. Jego zasady są proste, a zarazem bezlitosne dla osób podejmujących nadmierne ryzyko. W czasie 60 minut należało udzielić odpowiedzi na 60 pytań. Każde pytanie było wyświetlane przez jedną minutę i tylko jedna odpowiedź spośród sześciu podanych była prawdziwa. Każdy błąd oznaczał minus jeden punkt. Najlepszy w ostatniej konkurencji VII edycji OG okazał się pan Anjar Tri Laksono, wyprzedzając pana Kamila Kłyszajkę, który, co ciekawe, przed rokiem zajął w tej konkurencji również drugie miejsce. Trzeci wynik uzyskała pani Montaine Sicard-Wiss.

Pozostało jedynie zsumować punkty ze wszystkich konkurencji. Zwycięzcą VII edycji OG został reprezentant gospodarzy, pan Michał Iwańczuk (fot. 1). Warto nadmienić, że tegoroczny zwycięzca jest studentem geopolityki na UKEN. Pozostałymi laureatami zostali: K. Kłyszajko, J. Košir, oraz M. Sicard-Wiss (Tab. 6).

Fot. 2: Michał Iwańczuk (UKEN w Krakowie) - zwycięzca VII edycji MOG

Źródło: <https://ptg.edu.pl/vii-edycja-2024/>

Tab. 6: Wyniki zawodów finałowych

Pl.	Surname, Name	School, Country	Written test	Oral test	Practical test	Sum	Medal
1	Iwańczuk, Michał	KEN Univ. of Krakow, Poland	5	9	10	24	Gold
2	Kłyszejko, Kamil	A. Mickiewicz Univ. of Poznan, Poland	9	10	3	22	Gold
3	Košir, Jon	Univ. of Ljubljana, Slovenia	7	7	7	21	Gold
3	Sicard-Wiss, Montaine	CY Univ. Science Po of St. Germain en Laye, France	8	4	9	21	Gold
5	Laksono, Anjar T.	Univ. of Pécs, Hungary	10	6	0	16	Silver
6	Adamek, Michał	KEN Univ. of Krakow, Poland	0	5	9	14	Silver
7	Seyfried, Kacper	Univ. of Gdansk, Poland	5	0	7	12	Silver
8	Starzycki, Dominik	5th Sec. School of Kraków, Poland	6	4	0	10	Silver
9	Jagiełło, Mateusz	KEN Univ. of Krakow, Poland	2	2	5	9	Bronze
10	Woźniak, Katarzyna	ANS Univ. of Gniezno, Poland	5	0	3	8	Bronze
10	Kwasigroch, Paweł	Univ. of Gdansk, Poland	0	0	8	8	Bronze
12	Jurczyk, Mateusz	KEN Univ. of Krakow, Poland	1	0	4	5	Bronze
13	Rojek, Monika	Polish Naval Academy of Gdynia, Poland	0	2	0	2	none
14	Jedliński, Mateusz	Jagiellonian Univ. of Krakow, Poland	0	0	1	1	none
15-21	all other participants		0	0	0	0	none

Źródło: <https://ptg.edu.pl/vii-edycja-2024/>

W tym roku zawody finałowe VII edycji współfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich PROO na lata 2018-2030, które zapewniło uczestnikom odpowiedni catering, noclegi i nagrody główne. Gorące podziękowania organizatorzy kierują również do firmy FAKRO, dzięki której uczestnicy organizowanego wydarzenia otrzymali cenne nagrody rzeczowe. Za przesłanie nagród dziękujemy również Wydawnictwu Taktyka i Strategia. Nagrody zostały również ufundowane przez Polskie Towarzystwo Geopolityczne.

Patronat medialny nad wydarzeniem objął Przegląd Geopolityczny. Podziękowania należą się także studentom dziennikarstwa zaangażowanym w działalność uczelnianej telewizji UKEN. Pod kierunkiem pani mgr Karoliny Woźniackiej przygotowali oni profesjonalną videorelację oraz inne materiały z ceremonii wręczenia nagród oraz przebiegu Zjazdu.

Ogłoszenie wyników oraz uroczyste wręczenie dyplomów i nagród Laureatom odbyło się 6 grudnia podczas XVI Zjazdu Geopolityków Polskich, organizowanego przez Polskie Towarzystwo Geopolityczne. Wydarzenie swoją obecnością uświetnił prorektor ds. Nauki pan prof. Michał Rogoż.

Ryc. 2: Sponsorzy, partnerzy i patroni medialni VII edycji Międzynarodowej Olimpiady Geopolitycznej

Źródło: informacja zarządu PTG.

Fot. 2: Uczestnicy, organizatorzy i jurorzy Olimpiady, wraz panem prorektorem ds. Nauki UKEN prof. Michałem Rogożem

Źródło: <https://ptg.edu.pl/vii-edycja-2024/>

Na koniec należy jeszcze wspomnieć o jury finałów tegorocznej edycji, które stanowili pan prof. dr hab. Dariusz Góra, pani prof. dr Margot Stańczyk-Minkiewicz, pan prof. dr hab. Witold J. Wilczyński, pan prof. dr hab. Jan A. Wendt oraz pan prof. dr hab. inż. dr h. c. Jarosław Wołęjszo.

Maciej W. Kędziński

I KONKURS NA NAJLEPSZY ARTYKUŁ GEOPOLITYCZNY I JEGO ZASADY

W celu promowania geopolityki, z okazji niedawnego wydania jubileuszowego 50 numeru Przeglądu Geopolitycznego, redakcja postanowiła ustanowić doroczny konkurs na najlepszy artykuł opublikowany w roku poprzednim, czyli w roku 2024 przyznaje się nagrodę dla artykułów opublikowanych w 2023. Zatem zasada jest podobna do prowadzonego konkursu „Książka Geopolityczna Roku” prowadzonego przez Polskie Towarzystwo Geopolityczne. Oprócz promowania geopolityki, redakcja chciałaby tym samym pomóc naukowcom o najlepszym piórze zdobywać kolejne laury i sławę, a także podziękować za przesłany wartościowy materiał. Ponieważ to redakcja przyznaje nagrodę, sama musi być z niej wykluczona, dlatego członkowie redakcji będący autorami artykułów nie mogą otrzymać nagrody. O nagrodę mogą również ubiegać się teksty autorów, które zawarte zostały nie tylko w dziale „Artykuły”, ale także „Analizy i materiały” oraz „Polemiki i recenzje” (ale tylko artykuły polemiczne).

Nagroda zostaje przyznana w dwóch kategoriach. Pierwsza to najlepsze oceny recenzentów, przy czym brane są recenzje tylko artykułów w ich pierwotnej wersji nadesłanej do redakcji, przy czym artykuły recenzowane są przez anonimowych recenzentów nie znających nazwisk autorów (*double-blind review process*). Oceny te w najlepszych przypadkach mogą być zbliżone, więc redakcja zastrzega sobie prawo nie tylko do nagrodzenia najlepszego autora, ale także do wyróżnień tych o podobnych ocenach. Do nagrody nominowane są te artykuły, których obie niezależne i anonimowe recenzje dały ocenę „A”, czyli „nadaje się do publikacji bez poprawek”. „B” to ocena „nadaje się do publikacji po koniecznej korekcie wskazanych w recenzji błędów przy redakcji”, z kolei „C” to ocena mówiąca „konieczność poprawek merytorycznych wskazanych przez recenzenta, bez konieczności ponownej recenzji”. „D” wymusza taką ponowną recenzję. Ocena „E” dyskwalifikuje artykuł jako naukowy, ale po przerobieniu umożliwia opublikowanie fragmentów w dziale „Analizy i materiały” ze względu na wartościowe informacje zawarte w tekście. Najgorszą oceną jest „F”, która dyskwalifikuje tekst z dalszego procedowania przez redakcję.

Oceny te oznaczane są każdorazowo w formularzu recenzyjnym przez profesorów oceniających nadsyłane do redakcji teksty. W przypadku braku w danym roku artykułu z obiema ocenami „A”, do konkursu brane są te, które jedną ocenę miały „A” a drugą „B”, a przy braku takich „A” i „C”, a następnie z obiema ocenami „B”, a potem „B” i „C” oraz podwójne „C”. Jeśli w danym roku nie było wyżej ocenionych, co zdaje się sytuacją raczej niemożliwą, to nagrody się nie przyznaje. W przypadku gdy kilka artykułów otrzymało taki sam poziom oceny recenzentów, rozstrzyga redakcja na podstawie zapisów szczegółowych w formularzach recenzyjnych.

Drugą kategorią jest cytowanie artykułów. Na miesiąc przed wręczeniem nagród, tj. na początku listopada, redakcja sprawdza jak często artykuły uczestniczące w rywalizacji były cytowane. Oczywiście jest, że te opublikowane w numerze zimowym, mają więcej czasu od opublikowania, mają większe szanse. Dlatego koniecznym było zastosowanie wskaźnika modyfikującego liczbę cytowań względem czasu dostępności w sieci poszczególnych numerów *Przeglądu Geopolitycznego*. Zatem formuła, na podstawie której liczona jest cytowalność w konkursie wygląda następująco: $N = c / (1 + m/10)$, gdzie N oznacza wartość wskaźnik cytowalności, c oznacza rzeczywistą liczbę cytowań, a m liczbę miesięcy różnicy pomiędzy wydaniem poszczególnych numerów. 1 reprezentuje 10 miesięcy w kolejnym roku do momentu zliczenia cytowań. Wartości m dla numeru zimowego to 9, dla wiosennego 6, dla letniego 3, a dla jesiennego 1. Daje to artykułowi cytowanemu przykładowo 10 razy w numerze zimowym wartość N równą 5,26, a w numerze jesiennym (ostatnim) 9,09. Pewnym usprawiedliwieniem dla stosowania takich przeliczników jest także ogólna liczba cytowań ogółu artykułów w poszczególnych numerach. Na początek listopada 2024, numer 43 był cytowany ogółem 22 razy, wiosenny (nr 44) 14 razy, a ostatnie 45 i 46 zaledwie po 8 razy. Redakcja chce zatem w ten sposób wyrównać szanse autorów z poszczególnych numerów.

W pierwszej kategorii (najlepsze recenzje) cztery artykuły w 2023 otrzymały obie oceny „A” i to spośród nich na podstawie szczegółowych zapisów w formularzach recenzyjnych redakcja wybiera najlepszy. Był to z tomu 45 artykuł Romana Szula „*Sytuacja Rosji w opiniach geopolityków rosyjskich*” i trzy artykuły z tomu 46: Dariusza Góry „*Kulturowy aspekt sekurytyzacji granic*”, Piotra L. Wilczyńskiego „*Pochodzenie, teraźniejszość i przyszłość narodów*” oraz Andrzeja Zapałowskiego „*Zagrożenia dla Polski w obliczu presji migracyjnej ze*

wschodu". Artykuł Wilczyńskiego, jako członek redakcji, był oceniany lecz bez względu na wynik nie mógłby wziąć udziału w konkursie. Spośród wspomnianych czterech artykułów, z najwybitniejszy redakcja uznała tekst Romana Szula, zaś Dariusza Góry za bardzo podobny pod względem jakości i dlatego godny wyróżnienia. Fragment recenzji artykułu Romana Szula, mówił, że „Artykuł może stanowić wzór bezstronności i rzetelności w prezentowaniu zagadnień kontrowersyjnych i wzbudzających emocje społeczne”⁹.

W drugiej kategorii (największa liczba cytowań) ranking na 1 listopada 2024 r. wygląda jak przedstawiono w tabeli 1.

Tab. 1. Wskaźnik cytowania artykułów *Przeglądu Geopolitycznego* opublikowanych w 2023 roku (uwzględniono wartości wskaźnika > 2)

	Autor	Tytuł, numer czasopisma	Wartość N
1.	Tomasz Pawłuszko	<i>Polityka bezpieczeństwa Polski – wnioski z badań empirycznych</i> , nr 43/2023	3,68
2.	Piotr L. Wilczyński	<i>Pochodzenie, teraźniejszość i przyszłość narodów</i> , nr 46/2023	3,64 ¹⁰
3.	Wiktor Możgin	<i>Ukraina jako pole rywalizacji Rosji z Zachodem</i> , nr 44/2023	2,50
4.	Adam Zamojski	<i>Cywilizacyjny wymiar inwazji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę</i> , nr 45/2023	2,30
5.	Piotr Mickiewicz	<i>Russian special operations and the so-called Gerasimov doctrine</i> , nr 43/2023	2,10
6.	Sylwester Woźniak i Antoni Czeluskin	<i>Rosyjska Cerkiew Prawosławna a imperialna polityka Kremla</i> , nr 43/2023	2,10

Źródło: dane na podst. *Google Scholar* z 1 listopada 2024 r. (opracowanie: redakcja *Przeglądu Geopolitycznego*).

Nagrody w konkursie przyznawane są co roku na uroczystości podczas Zjazdu Geopolityków Polskich. Oprócz dyplomu, redakcja wręcza pamiątkową statuetkę, a także drobne podarunki rzeczowe. Dla laureatów i wyróżnionych w konkursie, udział w Zjeździe Geopolityków Polskich jest bezpłatny, pokrywany ze środków wydawcy. Udział ten jest

⁹ Fragment recenzji dotyczący wymogów pracy naukowej pierwszego z recenzentów (z archiwów redakcji).

¹⁰ Piotr L. Wilczyński jest członkiem redakcji *Przeglądu Geopolitycznego*, dlatego jego wynik nie mógłby być brany pod uwagę w świetle zasad przyjętych dla niniejszego konkursu. W innym przypadku, ze względu na zbliżony wynik otrzymałby wyróżnienie.

okazją by napisać i złożyć w redakcji kolejny artykuł do publikacji na łamach *Przeglądu Geopolitycznego*.

Organizacja konkursu i towarzysząca wręczeniu nagród uroczystość była możliwa dzięki współfinansowaniu go ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich PROO na lata 2018-2030.

Piotr L. Wilczyński

WYNIKI PLEBISCYTU O NAGRODĘ HONOROWĄ PTG IM. OSKARA ŻEBROWSKIEGO W 2024 R. ORAZ WYNIK KONKURSU „KSIĄŻKA GEOPOLITYCZNA ROKU 2023”

PTG na każdym dorocznym zjeździe wręcza Nagrodę Honorową im. Oskara Żebrowskiego za wybitne osiągnięcia naukowe, popularyzatorskie i dydaktyczne w zakresie geopolityki i szeroko rozumianych spraw międzynarodowych, a także za działalność organizacyjną w PTG. Nagrodę wręczono po raz pierwszy w kwietniu 2014 podczas VI Zjazdu Geopolityków Polskich na Uniwersytecie Rzeszowskim. Na Zjeździe w Krakowie w 2024 roku ogłoszono wyniki tegorocznego plebiscytu zwanego “Oskarami Geopolitycznymi”. W określonym przez prezesa PTG terminie, szefowie komisji tematycznych, przewodniczący oddziałów terenowych i członkowie zarządu zgłaszają mu maksymalnie trzy kandydatury. W ten sposób powstaje lista osób, która przekazywana jest później Kapitułe Nagrody składającej się z laureatów i Rady Naukowej PTG. W 2024 zgłoszonych zostało 29 kandydatów do nagrody. Wyróżnionymi w tym roku przez Kapitułę Nagrody zostali profesorowie:

- **Zbigniew Ciekanski,**
- **Zbigniew Długosz,**
- **Bogdan Szulc.**

Profesor doktor habilitowany inżynier Zbigniew Ciekanski jest członkiem Rady Naukowej PTG, autorem licznych publikacji, redaktorem naczelnym czasopism “Studia Społeczne” i “Prawo i Bezpieczeństwo”, a jako rektor Menadżerskiej Akademii Nauk Stosowanych w Warszawie jest organizatorem konferencji i inicjatorem projektów naukowych. Posiada bogaty dorobek naukowy i jest cenionym wykładowcą, a także jest zasłużony w popularyzacji tematyki geopolitycznej.

Profesor doktor habilitowany Zbigniew Długosz jest wieloletnim członkiem Rady Naukowej PTG, wspierał jako juror organizację Międzynarodowej Olimpiady Geopolitycznej, posiada bogaty dorobek naukowy, a jako profesor tytularny zatrudniony na Uniwersytecie Pedagogicznym, obecnie Uniwersytecie Komisji Edukacji Narodowej, wspierał inicjatywy PTG mające na celu powołanie do życia studiów z

zakresu geopolityki. Bez jego wsparcia w ogóle ta inicjatywa nie rozpoczęła by się, gdyż oddział terenowy PTG w Krakowie był zbyt słaby.

Profesor doktor habilitowany Bogdan Szulc, choć nigdy nie związany formalnie z Polskim Towarzystwem Geopolitycznym, jest nauczycielem wielu jego obecnych członków, a także autorem licznych wykładów, które stały się podstawą ich naukowego przygotowania. Dlatego dla PTG jest osobą szczególną, która dba o wychowanie przyszłych pokoleń nie tylko geopolityków, posiada bogaty dorobek naukowy z zakresu metodologii i geostrategii.

Polskie Towarzystwo Geopolityczne pragnie poprzez wręczenie nagrody podziękować Panom Profesorom za działania na rzecz rozwoju nauki. Wręczenia nagród dokonali wiceprezes PTG ds. naukowych profesor Jarosław Wołęjszo, oraz Pan Prorektor ds. Nauki UKEN profesor Michał Rogoż. Miało to miejsce na uroczystej gali podczas inauguracji XVI Zjazdu Geopolityków Polskich 6 XII 2024.

Fot. 1: Wręczenie nagrody podczas uroczystej gali w 2024 r.

Źródło: <https://ptg.edu.pl/geopolityczne-oskary-edycja-2024/>

Na Zjeździe Geopolityków Polskich ogłoszono również wyniki konkursu Książka Geopolityczna Roku. W konkursie wzięło udział 19 monografii i książek popularno-naukowych. Konkurs organizowany jest w celu popularyzowania problematyki geopolitycznej, a także w celu

promowania czytelnictwa książek. W konkursie oceniane są publikacje naukowe z zakresu: geopolityki, stosunków międzynarodowych, bezpieczeństwa międzynarodowego, geografii historycznej i politycznej, nauki o cywilizacji, geoekonomii, zagadnień teoretycznych dotyczących władzy w aspekcie międzynarodowym, metodologii nauk społecznych w odniesieniu do spraw międzynarodowych. Jury konkursu składające się z członków Rady Naukowej PTG i zarządu, z wyłączeniem autorów książek zgłoszonych w tej edycji konkursu, oceniło książki na podstawie kryteriów oceny prac ustanowionych wraz z konkursem. Nagroda jest przyznawana od 2012 roku, a zwycięzcy ogłaszani są podczas inauguracji dorocznych Zjazdów Geopolityków Polskich.

Spośród książek zgłoszonych do konkursu poniższe zakwalifikowały się do II etapu:

Banasik, M., *Bezpieczeństwo międzynarodowe w dobie strategicznej rywalizacji*, Warszawa 2023.

Budzisz, M., *Pauza strategiczna – Polska wobec ryzyka wojny z Rosją*, Warszawa 2023.

Dudek, A., *Historia polityczna Polski 1989-2023*, Warszawa 2023.

Kruczyński, A., Plebaniak, P., *Wzorce zwyciężania – planowanie, improwizacja i fortele na polu bitwy*, Warszawa 2023.

Lisewski, M., *Geopolityka Nowego Jedwabnego Szlaku*, Warszawa 2023.

Mitkow, S., *Bezpieczeństwo militarne Polski w realiach XXI wieku – wybrane aspekty*, Warszawa 2023.

Paradysz, A., *Nowy (nie)porządek świata – Polska w epoce deglobalizacji*, Warszawa 2023.

Plebaniak, P., *Prawidła geopolitycznej gry o przetrwanie. Nasza przyszłość w czasach niepewności*, Warszawa 2023.

Szymala, E., Kiczma, Ł., Sułek, M., *Potęga ludzkiego działania czyli potęga cywilizacyjna*, Poznań 2023.

Wejkszner, A., *Europejska armia kalifatu. Tom 2. Peryferie supersieci*, Warszawa 2023.

Książka Piotra Plebaniaka, zatytułowana „Prawidła geopolitycznej gry o przetrwanie. Nasza przyszłość w czasach niepewności” wydana w Warszawie uzyskała nagrodę główną w konkursie „Książka Geopolityczna Roku 2023”. Rywalizacja w konkursie była w tym roku dość wyrównana, dlatego jury postanowiło wyróżnić także autorów dwóch kolejnych książek. Są to monografie: profesora Mirosława Banasika, zatytułowana „Bezpieczeństwo międzynarodowe w dobie strategicznej rywalizacji”, wydana w Warszawie oraz doktora Mikołaja Lisewskiego, zatytułowana „Geopolityka Nowego Jedwabnego Szlaku”

również wydana w Warszawie. Obie książki uzyskują wyróżnienie w konkursie „Książka Geopolityczna Roku 2023”. Gratulujemy laureatom i zachęcamy do lektury – warto!

Fot. 2. Wzór nagród przyznanych w konkursie KGR 2023.

Źródło: <https://ptg.edu.pl/piotr-plebaniak-laureatem-konkursu-ksiazka-geopolityczna-roku-2023/>

Oba wydarzenia współfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich PROO na lata 2018-2030.

Piotr L. Wilczyński

XVI ZJAZD GEOPOLITYKÓW POLSKICH „WSCHÓD – ZACHÓD – POŁUDNIE: NOWY PODZIAŁ GEOPOLITYCZNY ŚWIATA?” – KRAKÓW, 6 GRUDNIA 2024 R.

XVI Zjazd Geopolityków Polskich¹¹ odbył się 6 grudnia 2024 roku w Krakowie w Uniwersytecie Komisji Edukacji Narodowej pod auspicjami Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego (PTG). Tegoroczne wydarzenie zorganizowano pod hasłem: *Wschód – Zachód – Południe: nowy podział geopolityczny świata*. Był to szczególny moment refleksji nad globalnymi przemianami politycznymi, społecznymi i gospodarczymi, w kontekście narastających napięć między wschodzącymi i dominującymi mocarstwami. Program konferencji obejmował zarówno uroczyste momenty wręczenia nagród, jak i liczne

¹¹ Zjazd organizowany co roku od szesnastu lat, zwykle w pierwszym tygodnia grudnia.

sesje plenarne oraz posterowe, pozwalając uczestnikom na wymianę wiedzy, doświadczeń oraz prezentację najnowszych badań¹².

Oficjalne otwarcie miało miejsce o godzinie 9:00. Uczestników powitał Jego Magnificencja Prorektor Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej ds. Nauki, dr hab. Michał Rogoża, który w swoim przemówieniu podkreślił rolę Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego w promowaniu geopolityki jako kluczowej nauki do rozumienia współczesnych wyzwań. Wprowadził zebranych w temat przewodni zjazdu, wskazując na konieczność analizy nie tylko klasycznych podziałów geopolitycznych, ale także tych, które wyłaniają się na gruncie nowych technologii, kryzysów humanitarnych i rywalizacji o surowce.

Jednym z kluczowych elementów uroczystości było wręczenie prestiżowych nagród i wyróżnień, które przyciągnęły uwagę środowiska naukowego.

1. Honorowa prezesura PTG dla Profesora Witolda Wilczyńskiego

Profesor Witold Wilczyński został wyróżniony tytułem honorowego prezesa PTG. Uhonorowano go za wybitne zasługi organizacyjne, wieloletnią pracę w zarządzie oraz wkład w rozwój „Przeglądu Geopolitycznego”. Wręczenie diamentowej odznaki PTG i okolicznościowego dyplomu podkreśliło rangę tej chwili. Profesor Wilczyński w swoim przemówieniu wyraził wdzięczność i przypomniał, jak ważna dla rozwoju geopolityki jest naukowa rzetelność, otwartość na różnorodne idee oraz współpraca międzynarodowa.

Fot. 1: Profesor Witold Wilczyński – podziękowanie

Źródło: <https://ptg.edu.pl/profesor-witold-wilczyński-honorowym-prezesem-ptg/>, [dostęp: 20.12.2024].

¹² <https://ptg.edu.pl/zjazd-geopolitykow-polskich/>, [dostęp: 20.12.2024].

2. Nagroda Honorowa PTG im. Oskara Żebrowskiego

Nagroda ta, przyznawana za wybitne osiągnięcia naukowe, organizacyjne i popularyzatorskie w polskiej geopolityce, trafiła w tym roku do trzech laureatów:

- prof. dr hab. inż. dr h. c. Zbigniewa Ciekankowskiego – za dorobek naukowy i działalność na rzecz popularyzacji geopolityki.
- prof. dr hab. Zbigniewa Długosza – za wsparcie edukacyjnych inicjatyw PTG, m.in. związanych z Międzynarodową Olimpiadą Geopolityczną i studiami akademickimi z zakresu geopolityki.
- prof. dr hab. dr h.c. Bogdana Szulca – za wkład w kształcenie kolejnych pokoleń naukowców.

Laureaci otrzymali dyplomy i platynowe odznaki PTG.

3. Książka Geopolityczna Roku 2023

W konkursie wzięło udział 19 monografii i książek popularno-naukowych. Konkurs organizowany jest w celu popularyzowania problematyki geopolitycznej, a także w celu promowania czytelnictwa książek. W konkursie oceniane są publikacje naukowe z zakresu: geopolityki, stosunków międzynarodowych, bezpieczeństwa międzynarodowego, geografii historycznej i politycznej, nauki o cywilizacji, geoeconomii, zagadnień teoretycznych dotyczących władzy w aspekcie międzynarodowym, metodologii nauk społecznych w odniesieniu do spraw międzynarodowych. Jury konkursu składające się z członków Rady Naukowej PTG i zarządu, z wyłączeniem autorów książek zgłoszonych w tej edycji konkursu, oceniło książki na podstawie kryteriów oceny prac ustanowionych wraz z konkursem.

Główna nagroda powędrowała do Piotra Plebaniaka za książkę *Prawidła geopolitycznej gry o przetrwanie. Nasza przyszłość w czasach niepewności*. Jury konkursu wyróżniło także prof. Mirosława Banasika za książkę *Bezpieczeństwo międzynarodowe w dobie strategicznej rywalizacji* oraz dr. Mikołaja Lisewskiego za publikację *Geopolityka Nowego Jedwabnego Szlaku*. Autorzy wyrazili wdzięczność za docenienie ich pracy.

4. Najlepszy Artykuł Geopolityczny 2023

Zwycięzcą w konkursie na Najlepszy Artykuł Geopolityczny w 2023 r. został dr hab. Roman Szul za artykuł *Sytuacja Rosji w opiniach geopolityków rosyjskich*. Jednocześnie wyróżnienie zdobył dr hab. Dariusz Góra za pracę *Kulturowy aspekt sekurytyzacji granic*. Nagrodzone

artykuły były chwalone za rzetelność i bezstronność. W drugiej kategorii za największą cytowalność nagrodę otrzymał dr Tomasz Pawłuszko.

Debata i przebieg obrad

Po wręczeniu nagród i odznaczeń rozpoczęto debatę nt. *WSCHÓD-ZACHÓD-POŁUDNIE – nowy podział geopolityczny świata*. W debacie wzięło udział czterech profesorów: Mirosław Sułek, Dariusz Góra, Piotr Mickiewicz oraz Jan Wendt. Debatę poprowadził prof. Witold Wilczyński.

Celem konferencji było zaprezentowanie dorobku naukowców oraz ekspertów w zakresie badań nad obecnie kształtującymi się podziałami i zagrożeniami z tego wynikającymi.

Wybrane tematy podczas XVI Zjeździe Geopolityków Polskich:

- Współczesne podziały geopolityczne.
- Wojny i konflikty zbrojne na świecie.
- Ruchy narodowo-wyzwoleńcze i fundamentalistyczne a rywalizacja międzycywilizacyjna.
- Zderzenie cywilizacji 2.0 – cywilizacyjny charakter współczesnych konfliktów zbrojnych.
- Energia i znaczenie jej niedoborów na geopolitycznej szachownicy.
- Zjawisko terroryzmu – aktualne zagrożenia dla status quo ładu światowego.
- Oblicza nowych zagrożeń dla instytucji państwa.
- Wypadające sworznie – zdestabilizowane punkty strategiczne na mapie politycznej świata.
- Metodyka badań geopolitycznych podziałów świata.
- Nowe wymiary rywalizacji: powietrze, kosmos, cyberprzestrzeń..
- Wyzwania dla bezpieczeństwa Polski w obliczu rywalizacji Rosja-NATO
- Powrót „uśpionych” konfliktów zbrojnych na mapie geopolitycznej świata.
- Procesy destabilizujące Unię Europejską i NATO, wzrost tzw. Globalnego Południa, los mocarstw Wschodu.
- Wyzwania demograficzne Zachodu i Wschodu, a migracja z Południa.
- USA i jego pozycja supermocarstwa w obliczu rozpadu dotychczasowego ładu międzynarodowego.
- Globalna antykultura jako wyzwanie cywilizacyjne.
- Zmiany na mapie geopolitycznej świata w perspektywie prognostycznej.

Podczas XVI Zjazdu Geopolityków Polskich w Krakowie odbyły się cztery główne panele tematyczne, z których każdy skupił się na analizie kluczowych aspektów współczesnej geopolityki, gospodarki oraz konfliktów międzynarodowych. Były one okazją do omówienia zarówno aktualnych wyzwań, jak i przyszłych scenariuszy rozwoju sytuacji globalnej.

Pierwszy panel zatytułowany *Podziały geopolityczne* prowadzony przez prof. Witolda Wilczyńskiego i dr. Krzysztofa Surowca. W jego trakcie eksperci omawiali zmieniające się linie podziałów geopolitycznych i związane z nimi wyzwania. Prof. Mirosław Sułek zaprezentował analizę obecnych podziałów i prognozy na przyszłość, wskazując na nasilającą się rywalizację między globalnym Wschodem a Zachodem. Prof. Stefan Bielański przedstawił interpretacje współczesnych map geopolitycznych, a prof. Jarosław Macała omówił historyczne aspekty myśli geopolitycznej na przykładzie Wernera Daitza. Z kolei dr Piotr Swoboda wskazał na obszary morskie jako kluczowe pola rywalizacji państw o wpływy, podkreślając ich znaczenie w kontekście bezpieczeństwa międzynarodowego. Dyskusję uzupełniły prezentacje prof. Bogdana Szulca o związku geopolityki z bezpieczeństwem oraz prof. Piotra Soroki o potencjalnym ryzyku wybuchu globalnego konfliktu w związku z nasileniem rywalizacji mocarstw. Panel zakończył się żywą dyskusją na temat możliwych przyszłych podziałów geopolitycznych.

Drugi panel *Podziały ekonomiczne i cyberprzestrzeń* prowadzony przez prof. Katarzynę Szarą i dr Małgorzatę Wilczyńską. Skupiono się na wpływie globalnych napięć geopolitycznych na gospodarkę oraz roli cyberprzestrzeni jako nowego pola rywalizacji. Mgr Marcelli Hązła przedstawił teoretyczne podstawy zmian w ekonomii międzynarodowej wynikających z geopolitycznych napięć, a prof. Wojciech Janicki omówił kwestie imigracji w Polsce, analizując politykę władz w tym zakresie. Prof. Aleksander Głogowski wyjaśnił geopolityczne przyczyny, dla których Pakistan i Turcja odrzuciły propozycje członkostwa w BRICS+. Prof. Igor Britchenko podkreślił znaczenie sztucznej inteligencji i systemów autonomicznych w przyszłych konfliktach, zaś dr Aleksandra Warchoń omówiła cyberprzestrzeń jako nowoczesne pole rywalizacji państw. Panel wywołał wiele pytań i uwag od uczestników, którzy podkreślili konieczność wzmocnienia cyberbezpieczeństwa na szczeblu międzynarodowym.

Trzeci panel, zatytułowany *Wysiłki mocarstw*, prowadzony przez prof. Margot Stańczyk-Minkiewicz i dr. Łukasza Szymankiewicza. Skupił się na strategiach mocarstw w budowie nowego ładu

międzynarodowego. Prof. Piotr Mickiewicz przedstawił koncepcję Blue Economy jako narzędzia Francji do budowy swojej pozycji międzynarodowej, a prof. Krzysztof Matuszek omówił zmieniającą się rolę Niemiec wobec wojny na Ukrainie. Prof. Adrian Tyszkiewicz zaprezentował analizę rosyjskich działań na rzecz ustanowienia nowego porządku międzynarodowego, a dr Jarosław Indyk wskazał na strategiczne znaczenie Indii dla bezpieczeństwa międzynarodowego. Politykę Japonii i jej cykle siły przedstawił dr Karol Surowiec, zaś prof. Małgorzata Pietrasiak omówiła rolę ASEAN w budowie równowagi geopolitycznej w Azji Południowo-Wschodniej. W dyskusji podkreślono, że ambicje mocarstw wciąż determinują globalną dynamikę, jednak rosnąca rola państw średniej wielkości wymaga dalszej analizy.

Ostatni panel *Wojny i problemy w strefach podziałów*, prowadzony przez dr. Piotra Wilczyńskiego koncentrowała się na analizie konfliktów zbrojnych i ich skutkach. Prof. Roman Szul omówił wpływ wojny na Ukrainie na Globalne Południe, a mgr Justyna Sikorska przedstawiła teorie cywilizacyjne dotyczące ukraińskiej sytuacji geopolitycznej. Prof. Margot Stańczyk-Minkiewicz przeanalizowała wpływ wojny na kryzys żywnościowy w Afryce. Prof. Przemysław Mazur zaprezentował ewolucję ISIS po upadku kalifatu, wskazując na nowe zagrożenia globalne, a prof. Rafał Kopeć omówił zmieniające się podejście Chin do użycia broni nuklearnej. Panel zakończyła prezentacja mgr. Pawła Gawryluka o rywalizacji amerykańsko-chińskiej na Indo-Pacyfiku i jej wpływie na region Mikronezji. Dyskusja skupiła się na konsekwencjach globalnych konfliktów i sposobach przeciwdziałania ich eskalacji.

Podczas XVI Zjazdu Geopolityków Polskich wyłoniły się kluczowe wnioski dotyczące dynamicznie zmieniającej się architektury globalnej oraz wyzwań, które stoją przed społecznością międzynarodową. Analizy przedstawione w trakcie paneli i debat uwydatniły, że współczesna geopolityka to przestrzeń nieustannej transformacji, gdzie tradycyjne granice władzy i wpływów ustępują miejsca nowym podziałom, zdeterminowanym zarówno przez rywalizację wielkich mocarstw, jak i przez rozwój technologiczny, migracje czy kryzysy gospodarcze. Podziały geopolityczne wskazują na rosnącą polaryzację między Wschodem a Zachodem, w której kluczową rolę odgrywa nie tylko rywalizacja o zasoby i strefy wpływów, ale także strategiczne obszary morskie, będące polami napięć i konfliktów. Mapy geopolityczne, omówione w ramach pierwszego panelu, okazały się nie tylko narzędziem wizualizacji zmian, ale także cennym źródłem analizy długoterminowych trendów.

Współczesna gospodarka i rozwój cyberprzestrzeni, jak podkreślono w drugim panelu, redefiniują globalną dynamikę władzy. BRICS+ jawi się jako wschodząca siła zmieniająca układ sił, podczas gdy cyberprzestrzeń staje się nowym polem rywalizacji państw, z rosnącą rolą sztucznej inteligencji i systemów autonomicznych. To przypomina o konieczności globalnych działań na rzecz bezpieczeństwa technologicznego i ekonomicznego, które będą w stanie odpowiedzieć na te wyzwania.

Strategie wielkich mocarstw, omawiane w trzecim panelu, uwydatniły różnorodność podejść do budowy nowego porządku międzynarodowego. Inicjatywy regionalne, takie jak działania ASEAN, podkreślają znaczenie współpracy wielostronnej jako klucza do utrzymania równowagi geopolitycznej. Jednocześnie konflikty zbrojne, szczególnie wojna na Ukrainie, wskazują na dalekosiężne konsekwencje nie tylko dla Europy, ale i dla globalnego Południa, w tym kryzysu żywnościowego w Afryce.

Rywalizacja amerykańsko-chińska oraz zmieniająca się polityka nuklearna Chin to kolejne wyzwania, które będą miały kluczowe znaczenie w nadchodzących dekadach. Konieczność wypracowania nowych modeli współpracy w obliczu eskalujących napięć wydaje się jednym z priorytetów międzynarodowej wspólnoty.

Podsumowując, wnioski z XVI Zjazdu Geopolityków Polskich wskazują na interdyscyplinarność i wielowymiarowość współczesnych wyzwań geopolitycznych. Świat, w którym linie podziałów są dynamicznie przesuwane, wymaga zarówno elastycznego podejścia do polityki międzynarodowej, jak i wzmocnienia współpracy naukowej i technologicznej. Uczestnicy Zjazdu zgodnie podkreślali, że przyszłość geopolityki zależy od zdolności do adaptacji, innowacyjności oraz zaangażowania w dialog międzykulturowy. To wydarzenie stało się nie tylko przestrzenią do wymiany myśli, ale także inspiracją do dalszych działań na rzecz lepszego zrozumienia i kształtowania światowego porządku. Wydarzenia było współfinansowane ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich PROO na lata 2018-2030.

Zofia Marciniak

V OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA „BEZPIECZEŃSTWO INFORMACYJNE W ZARZĄDZANIU KRYZYSOWYM” – JAROSŁAW, 22 STYCZNIA 2025 R.

W dniu 22 stycznia 2025 roku odbyła się V Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Bezpieczeństwo informacyjne w zarządzaniu kryzysowym”. Wydarzenie to zostało zorganizowane przez Wydział Ekonomii i Zarządzania Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Jarosławiu we współpracy z Instytutem Nauk o Bezpieczeństwie Uniwersytetu Kaliskiego im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego, Wydziałem Bezpieczeństwa Lotniczego Lotniczej Akademii Wojskowej w Dęblinie, Menedżerską Akademią Nauk Stosowanych w Warszawie, Politechniką Rzeszowską, Uniwersytetem Preszowskim, Polskim Towarzystwem Geopolitycznym, Kaliskim Towarzystwem Przyjaciół Nauk oraz Centrum Bezpieczeństwa Lokalnego. Celem Konferencji była wymiana wiedzy i doświadczeń na temat szans, współczesnych zagrożeń i wyzwań stawianych przez dynamicznie zmieniające się otoczenie, jak również prezentacja najnowszych osiągnięć technicznych i rozwiązań organizacyjnych służących doskonaleniu systemu bezpieczeństwa informacji w zarządzaniu kryzysowym.

Radzie Naukowej Konferencji przewodniczył prof. dr hab. inż. dr h. c. Jarosław Wołęjszo, Dyrektor Instytutu Nauk o Bezpieczeństwie Uniwersytetu Kaliskiego im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego i wiceprezes ds. naukowych Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego. W składzie Rady znaleźli się również profesorowie reprezentujący wiodące ośrodki naukowe w Polsce z zakresu nauk o bezpieczeństwie: prof. dr hab. dr h. c. Bogdan Szulc, wybitny autorytet w dziedzinie nauk o bezpieczeństwie oraz obronności, prof. dr hab. inż. dr h. c. Zbigniew Ciekankowski, Rektor Menedżerskiej Akademii Nauk Stosowanych w Warszawie, płk prof. dr hab. inż. Leszek Elak, prorektor ds. Dydaktycznych i Jakości Kształcenia Akademii Sztuki Wojennej, prof. dr hab. Marian Kopczewski, Akademia Wojsk Lądowych we Wrocławiu, płk dr hab. Dariusz Bogusz, prof. Lotniczej Akademii Wojskowej. Konferencję swoją obecnością zaszczylicili również dr Piotr Wilczyński prezes Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego oraz prof. Uniwersytetu

Kaliskiego dr hab. Krzysztof Walczak prezes Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk.

Przewodniczącą Komitetu Organizacyjnego konferencji była dr Małgorzata Wilczyńska z Wydziału Ekonomii i Zarządzania PANS w Jarosławiu, zaś funkcję zastępcy pełniła dr Zofia Marciniak reprezentująca Instytut Nauk o Bezpieczeństwie Uniwersytetu Kaliskiego. Konferencja pozytywnie przyczyniła się do dalszego zacieśnienia współpracy między Wydziałem Ekonomii i Zarządzania Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Jarosławiu a znaczącymi ośrodkami naukowo-badawczymi w Polsce. Stała się także wydarzeniem inicjującym powołanie w Jarosławiu nowego oddziału terenowego PTG.

Organizatorzy V Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej nt. „Bezpieczeństwo informacyjne w zarządzaniu kryzysowym” wyrażają nadzieję, że przedsięwzięcie to na stałe wpisze się w kalendarz wydarzeń i w kolejnych latach będzie ważną platformą wymiany wiedzy, poglądów, doświadczeń oraz prezentacji wyników badań własnych przedstawicieli nauki i praktyki.

Małgorzata Wilczyńska